

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 17 (45-ti metai) 1985 BALANDŽIO - APRIL 25 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

ŠIEMET MŪSŲ SAVAITRAŠTIS "NEPRIKLANSOMA LIETUVA" MINI 45-TUOSIUS SAVO GYVAVIMO METUS!

Nuotr. Tony's Photo Studio

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

IZRAELIO KAREIVIAI PALIEKA LEBANONĄ BIRŽELIO MĖNESĮ

Pradžioje birželio, 3 mėnesius anksčiau, negu buvo numatyta. Šis nutarimas buvo priimtas Izraelio ministrų kabineto 18-3 balsais.

Šiitams nuolat užpuolinėjant Izraelio okupacinius dalinius, teko pagreitinti trupių galutinio atitraukimo datą.

ATSIRADČ VENGRIJOS SVARBUS ISTORINIS DOKUMENTAS

Po 32 metų, slapta Vakarų pasiekė buvusio Vengrijos ministro p-ko Imre NAGY pasakytos kalbos dokumentas. Tai 1953 m. birželio mėnesį Vengrijos komunistų partijos Centro komiteto slaptame posėdyje pasakyta kalba, kurioje pirmą kartą komunistų valdomos valstybės vadovas iškėlė alkštėn Stalino nusikaltimus. Ši jo istorinė kalba niekada nebuvo viešai paskelbta. Po jos Vengrijos Centro komitetas priėmė svarbią rezoliuciją, kurioje buvo nustatomos kai kurios gairės komunistinei santvarkai liberalizuoti Vengrijoje.

Dviems metams praėjus, min. p-kas Nagy buvo pašalintas iš pareigų. Buvo manoma, kad jo kalbos tekstas sunaikintas. Prasidėjus 1956 metų revoliucijai, jis vėl sugrįžo vadovauti Vengrijos vyriausybei. Po gerai atmintino sovietinių tankų "malšinimo", jis buvo suimtas ir nuteistas sušaudyti. Jo kalbą žada netrukus atspausdinti vienas Britanijos laikraštis.

PASITRAUKĖ IŠ SOVIETŲ AMBASADOS

Sovietų diplomatas Igor Gheza neseniai pasitraukė iš Sovietų Ambasados New Delhi Indijoje ir paprašė JAV politinės globos. Šiuo metu jis jau yra atvykęs į JAV.

PALAI DOTAS ALBANIJOS DIKTATORIUS

Enver Hoja, vadovavęs 40 metų Albanijai ir laikęsis stalinistinio "grynumo" valdydamas 2.8 mil. albanų, buvo palaidotas balandžio 15 d. Albanijos naujasis komunistinis vadas Ramiz Alia, manoma nenukryps nuo buvusios linijos ir pakartotinai smerks abi didžiąsias JAV ir Kremliaus diktatūras. Iki dabar Albanija sugėbėjo atsispirti Kremliaus užurpavimams.

Absoliučią daugumą Salvadore laimėjo prezidento Jose Napoleon Duarte nuosaukieji krikščionys demokratai, 60-ties narių parlamente visuotiniuose rinkimuose.

SUDANAS SIEKIA RYŠIŲ SU SOVIETAIS IR LYBIJA

Iš Khartum'o pranešama, kad Sudano naujasis karinės vyriausybės vadovas gen. Swareddahab pareiškė, jog bandys pagerinti santykius su Sovietų Sąjunga, Lybija ir marksistų valdoma Etiopija. Jis taip pat tikisi pradėti taikos derybas su Sudano Liaudies Laisvinimo Armijos viršininku/commander/John Garang, kuris pradėjo sukilimą 1983 m. pietiniame Sudane.

Gen. Swareddahab'as buvo gynybos ministeriu prez. Nimeiri kabinete. Šiam išvykus vizitui į JAV ir sustojus Kaire, jis perėmė valdžią balandžio 6 dieną.

J. Garangas tačiau reikalauja grąžinti civilių vyriausybę vienų metų laikotarpyje. Sukilėliai, kurių dauguma krikščionys ir animistai, tvirtina, kad musulmoniškoji šiaurės sritis diskriminuoja ekonominiai pietinę sritį.

GINČAS DĖL ŠNIPŲ

Sovietų Sąjunga ir Britanija išvarė po tris vieni kitų diplomatus, iškilus rimtam ginčui.

Britanijos Užsienio Reikalų Tarnyba pareiškė, kad Maskva liepė iškelti trim Britų Ambasados tarnautojams, įskaitant laivyno atašė po to, kai Britanija pareikalavo, kad dėl šnipinėjimo išvyktų 2 Sovietų diplomatai: laivyno atašė asistentas Sovietų valstybinės lėktuvų kompanijos Aeroflot'o reikalų tvarkytojas.

Britai buvo įspėję Sovietus, kad bus priversti reikalauti atsiimti dar 3 diplomatus "dėl neleistino jų statusui elgesio" /mandagiai tariant, už šnipinėjimą/. Buvo pasiūlyta tai padaryti be reklamų, jeigu Sovietai nekeršytų už minėtų 2-jų šnipų išsiuntimą. Sovietai pasiūlymo, kaip matome, nepriėmė.

Britai sumažins keturiais Sovietų diplomatų kontingentą Britanijoje.

• MONTREALIO kadetas, 16 m. amžiaus Tony Elman su savo draugu Robert Saffer išgelbėjo gyvybes 5-kių vaikų, kurie buvo apsinuodiję automobilio dujomis, tėvams juos vežant sugedusiu automobiliu.

STIPENDIJŲ FONDAS

Prof. dr. Birutė CIPLIJAUSKAITĖ savo motinos ELENOS atminimui įsteigė Stipendijų Fondą.

Stipendija yra KASMETINĖ- 1.500 dolerių, skiriama studentui ar studentei, ruošiančiam DOKTORATĄ IŠ LIETUVOS ISTORIJOS.

Suinteresuoti studentai prašomi kreiptis į I.K. Mokslo Akademijos Centro Valdymą PIAZZA DELLA PILOTTA 4, 00187 ROMA, ITALIA.

"NL"

SPAUDOS BALIJE 1985.IV.20 Montrealio GINTARO Ansamblio dainininkės ir trys dainininkai atlieka programą.

Iš kairės: Danius PIEČAITIS, Alfredas PALIŠAITIS, Gytis NIEDVARIAS, Edita VAZALINSKAITĖ, Živilė JURKUTĖ, Ginta JURKUTĖ, Karolina OTTAITĖ, Monika RUFFO, Daiva JAUGELYTĖ.

KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ LEIDINYS

Šiais metais KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ įvyks TORONTE spalio 11-13 d.d. Rengėjai- KLB Toronto Apylinkės Valdyba atlieka paruošiamuosius darbus. Ta proga išleidžiamas leidinys. Leidinio redakcinę komisiją sudaro V.Matulaitis, Č.Senkevičius ir Br.Stundžia. Tai bus trisdešimtosios- jubiliejinės Kanados Lietuvių Dienos ir norima plačiai apžvelgti lietuvišką veiklą Kanadoje nuo pirmųjų dienų.

Leidinyje, šalia informacinės medžiagos tilps sveikinimai - skelbimai. Todėl lietuviškųjų organizacijų ir verslų atstovai - savininkai prašomi skelbimais paremti leidinio išleidimą.

Vieno puslapio sveikinimas kainuoja \$150,- pusės - \$80,- ir ketvirtadalis - \$50. Skelbimus yra pavesta tvarkyti St.Dargiui, 348 Clendenan Ave., Toronto, Ont., M6P 2X4. Kad būtų palengvintas išleidimas, su skelbimo tekstais prašoma sykiu ir atsilyginti. Sveikinimus-skelbimus reikia gauti iki š.m.GEGUŽES 25 dienos.

KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ LEIDINYS yra visų mūsų reikalus ir tautinės gyvybės ženklas. Todėl lietuviška parama yra reikalinga.

PRANEŠA ELTA:

PASIRUŠIMAI OTTAWOJE

Helsinkio susitarimų ekspertų komisijos posėdžiai Žmogaus Teisių (Basket III) padėčiai peržiūrėti prasidės Kanados sostinėje, Ottawoje, š.m. balandžio 23 d. Pirmos dvi savaitės yra skirtos darbotvarkai ir taisyklėms. Formalus posėdžių atidarymas įvyks gegužės 27 d. Spėjama, kad posėdžiai tęsis apie 4 savaites.

Posėdžių šeimininkai yra Kanados vyriausybė, kurios užsienio reikalų ministeris Joseph Clark mano, jog svarbiausias tikslas yra, kad posėdžiuose dalyvautų visų 35 valstybių (8 komunistinės ir 27 Vakarų demokratijų) atstovai ir kad posėdžių eiga būtų konstruktyvi. Kanados delegacijai vadovaus ambasadorius Harry Jay, o sekretoriui - ambasadorius Rodgers. Teisinis delegacijos patarėjas yra Martin Low, kuris yra nuolatinis Kanados valdžios patarėjas teisių reikalams.

Jau 1984 m. gruodžio 1 d. VLIKAS susitarė su Kanados Lietuvių Bendruomene ir Pasaulio Lietuvių Bendruomene kaip Ottawos posėdžiuose tinkamiausiai iškelti Žmogaus Teisių Lietuvoje klausimą ir informuoti delegatus apie padėtį Lietuvoje. Susitarimo išdavoje Lietuvos reikalus Ottawoje atstovaus KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ talkinant VLIK'ui ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenei.

Š.m. kovo 9 d. Toronte įvykusiame pasitarime dalyvavo Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas adv. A. PACIČIUS, vicepirm. adv. J. KURAITĖ-LASIŲNĖ, VLIK'o vicepirm. inž. L. GRINIUS, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirm. inž. A. GEČYS ir (daliną laiką) Kanados Latvių Bendruomenės narys inž. DANYŠ bei Kanados Lietuvių Sąjungos vicepirm. ir septynių pavergtų tautų Kanadoje pirm. dr. L. Lukša. Pasitarimuose buvo peržiūrėti KLB santykiai su Kanados vyriausybės atstovais, Žmogaus Teisių reikalų pristatymo planas ir są-

lygos. VLIKAS įteikė KLB virš šimto persekiojamų lietuvių biografijų rinkinį ir siūlomo memorandumo Kanados valdžiai projektą. Buvo susitarta dėl papildomos medžiagos šaltinių ir pasidalinta atsakomybėmis.

Kanados pavergtųjų tautų komitetas yra išnuomavęs patalpas Chateau Laurier (priešais Parlamento rūmus) viešbutyje, kuriose bus kiekvienos tautos parodos, dalinama literatūra, vykdomi pokalbiai su ekspertų delegacijos nariais, spaudos atstovais ir kt. Mieste vyks pavergtų tautų demonstracijos, kurioms reikalingi dalyviai iš Kanados ir JAV gegužės 6-20 dienomis. (Telefonai JAV: 800-323-1776; Kanadoje: 800-261-6362).

"ELTOS" BIULETENIS NAUJAI ĮSRINKTIEMS ATSTOVAMS IR SENATORIAMS

ELTOS įstaiga Washingtono išsiuntinėjo visiems naujai įsrinktiems JAV atstovams ir senatoriams ELTOS biuletenį anglų kalba ir laišką, kuriame trumpai aprašoma Lietuvos padėtis.

Viename iš padėkos laišku Kalifornijos atstovas Robert K. DORNAN rašo: "Aš esu labai dėkingas už informaciją apie įvykių raidą jūsų tėviškoje, nes Baltijos tautų likimas mane labai domina ir giliai rūpina." Šiuo metu ELTĄ anglų kalba gauna visi 435 atstovai ir 100 senatorių. Ypatingomis progomis (pvz. JAV Kongrese minint Vasario 16) atstovai ir senatoriai dažnai naudojami ELTOS biuleteniuose pateikiama informacija apie įvykius okupuotoje Lietuvoje.

PERSEKIOJAMA LIETUVĖ ŠAUKIASI IŠEIVIŲ PAGALBOS

Vakaruose gautas Stasės Mendzienės-Stankūnaitės "tarybų valdžios aukos" pareiškimas, 1984 m. rugpjūčio 3 d. adresuotas "Lietuvos Vyriausybei Amerikoje ir visiems užsienio lietuvių susivienijimams." Pareiškimo autorė prašo ją "apginti" ir padėti jai išvykti iš Sovietų Sąjungos. Mendzienė tvirtina, kad nuo 1974 m. ji yra "barbariškai" persekiojama. 1982 m. jai buvo neteisėtai iškelta baudžiamoji byla ir jos turtas buvo konfiskuotas. Sekančiais metais ji buvo prievarta uždaryta į psichiatriinę ligoninę, iš kur ji pabėgo ir slapstosi. Jos skundų valdžia nesvarsto. Todėl ji kreipiasi į visus "geros valios žmones" - lietuvius bei kitus, gyvenančius emigracijoje, ypač į teisininkus ir medikus ("mano kolegas"), prašydama padėti jai išvykti iš Sovietų Sąjungos.

Mendzienė rašo, kad jos vargai prasidėjo 1963 m. kai Klaipėdoje lankėsi amerikiečių delegacija. Tada ji dirbo miesto valgykloje, kur ji tikrino sanitarinę būklę ir maisto kokybę. Amerikiečių viešnagės metu, prie durų buvo iškabintas valgiaraštis, kuriame tvirtinama, kad gerai pavalgyti galima už 30 kapeikų. Nežinodama apie tai, Mendzienė pasakė amerikiečiams, kad tam reikia mažiau - 80 kapeikų. Už tai ją suėmė, 9 mėnesius tardė saugumo rūsyje, ir uždarė į psichiatriinę ligoninę šilutės rajone, Švėkšnos kaime, iš kur jai pavyko ištrukti. Nuo to laiko ji tebėra persekiojama ir kaltinama "antisovietine veikla" ir "palaikymu ryšių su Amerika."

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratės kaina \$ 18.00

Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

TAUTOS KELIAS Nr. 3

IŠ LIETUVOS POGRINDŽIO SPAUDOS

LIETUVOS FILOSOFINĖS MINTIES ISTORIJS ŠALTINIAI

Senosios Lietuvos valstybės kultūrinis palikimas mūsų mokslo darbuotojų mažai tyrinėtas ir menkai nušviestas. Geras žingsnis ta linkme žengtas, ruošiantis Vilniaus universiteto 400 metų jubiliejui. Ta proga kultūrinio palikimo klausimais periodinėje spaudoje buvo paskelbta nemažai straipsnių, paruoštas vienas kitas ir didesnis darbas. Bet toje srityje plati, mažai judinta dirva dar laukia darbuotojų. Jiems nemažai pasitarnaus "Lietuvos filosofinės minties istorijos šaltiniai", kurių pirmas tomas, apimęs feodalinį laikotarpį iki 18 a. imtinai, išleistas 1980 m. Kitų dviejų tomų pasirodymas laukiamas.

Veikalo parengėjai Lietuvos filosofinės minties istorijos šaltiniais laiko šios srities darbus, sukurtus etninės Lietuvos ribose ir svetur gyvenusių lietuvių, susijusių savo veikla bei kūryba su Lietuva. Filosofijos srityje Lietuvoje nemažai darbavosi kitataučiai – lenkų, vokiečių ir kt. Veikalo autorių nuomone, jų kultūrinis palikimas priklauso ir tautoms, kurių atstovais buvo ir Lietuvai.

Filosofinės minties šaltiniai laiko ne tik grynai filosofinio pobūdžio veikalus, bet ir kitų sričių darbus, kuriuose reiškiamos visuomeninės pažiūros, idėjos, teorijos turinčios filosofinę bei pasaulėžiūrinę reikšmę: – tai valstybiniai aktai, darbai iš istorijos, ekonomikos, teisės ir net literatūros srities.

Pirmaisiais visuomeninės filosofinės minties šaltiniais, kuriuose išreikšti tam tikri pasaulėžiūriniai ir ideologiniai motyvai, laiko rašytinius dokumentus – "Lietuvos metraščius", Lietuvos didikų kunigaikščių laiškus, Lietuvos Statutą ir kitus istorinius dokumentus, kuriuose atsispindi filosofinės, sociologinės Lietuvos valstybingumo idėjos, patriotizmas, įvairūs socialiniai ir politiniai motyvai. Ypač didelę svarbą teikia Lietuvos Statutui, kuriame atsispindi ne tik feodalinės visuomenės luominis susiskirstymas, socialinės politinės bajorijos teisės, bet ir Renesanso bei humanizmo idėjų poveikis Lietuvai. Teigiamai vertina ir Lietuvos didikų kunigaikščių laiškuose išreikštas mintis. Apie Gedimino laiškus veikale taip rašoma: "Gediminas vadovavosi religine pakanta. Kaip valdovas atstovavo feodalų klasei, buvo jos interesų reikšėjas, tačiau kartu gynė laisvuosius žmones – pagrindinę jėgą, atlaikiusią kovas su kryžiuočiais, saugojo jų teises ir privilegijas. Tautų tarpusavio santykius Gediminas siūlė grįsti religinio pakantumo ir nesikišimo į kitų kraštų vidaus reikalus principais. (p. 91). Pabrėžtina, jog tautiniai nesutarimai turi būti sprendžiami taikiai, o ne jėga. Pasisakoma už teisę gintis užpultam (p. 93). 14 a. Europoje tai buvę pažangios mintys (p. 91).

Vytauto laiškus apibūdinant taip rašoma: "Būdamas gabus diplomatas, Vytautas savo tikslų sugebėjo siekti ne tik ginklu, bet ir diplomatinėmis priemonėmis. Jo laiškuose, pareiškimuose, sutartyse atsispindi pažiūros į Lietuvos suverenitetą, į santykius su Lenkija, Ordinu, kitiems kaimyninėms valstybėms, pabrėžiama LDK teisė būti nepriklausoma nuo lenkų. Pagrįsdamas savo teises į valdžią Lietuvoje, įrodinėjo etninį lietuvių ir žemaičių bendrumą, nurodė, jog tai pačiai tautai priklausė ir prūsai. Raštuose vartojo "tėvynės", "tėvų žemės" sąvokas. Vytautui būdinga tautinė ir religinė tolerancija, prisidėjusi prie DLK politinio sustiprėjimo (p. 327-328).

Didžiausios reikšmės filosofinės minties raidai turėjo Vilniaus universitetas, kuriame jau nuo pat įsteigimo 1579 m. buvo dėstomas trijų metų filosofijos kursas. Filosofijos disciplinos buvo dėstomos kolegijose ir vienuolynų mokyklose: Vilniuje, Kražiuose, Kaune, Raseiniuose, Paparčiuose, Seinuose, Ašmenoje, Marijampolėje. Profesorų parašyti veikalai ir jų skaitytos paskaitos, kurias pažodžiui yra užrašę studentai bei moksleiviai yra gausūs šaltiniai filosofinės minties istorijai. Vilniaus universiteto ir Lietuvos TSR Mokslų akademijos bibliotekose vien studentų užrašytų profesorų paskaitų kursų yra apie 600.

Šaltinių sąrašas užima 358 veikalo puslapius. Duotas kiekvieno šaltinio trumpas apibūdinimas, nurodąs kokius klausimus ir kokių požiūrių šaltinis nagrinėja. Tai didelis palengvinimas tiems, kurie norės šaltiniais naudotis.

Veikalą parengė Lietuvos TSR Mokslų Akad. Filosofijos, sociologijos ir teisės inst. Lietuvos fil. istorijos sk. vadovaujant prof. R. Pleškačiui.

Veikalą nurodyti šaltiniai yra susiję ne tik su filosofija, bet ir kitų sričių kultūrinį palikimą. "Lietuvos filosofinės

VIENA IŠ DAUGELIO VILNIAUS UNIVERSITETO SALIŲ

nės minties šaltiniai" pasitarnaus visiems Lietuvos kultūros tyrinėtojams.

MŪSŲ LIAUDIES KŪRYBA

Lakštingalos giesmės melodiją liaudis pripažįsta, ją išskiria, pavadindama ją ne knyginio, bet šavuoju terminu: lakštingala s u o k i a /balandis, pav. u l b a /: Vakaras, vakaras, jau vakaras. eisme, eisme, eisme gultų, gultų, gultų; gulėkim, gulėkim, gulėkim, gulėkim, pusė nakties, pusė nakties, pusė nakties, jau pusnaktė, jau pusnaktė, jau pusnaktė, kelkimes, kelkimes, kelkimes, važiuokim, važiuokim, važiuokim, kinkyk, kinkyk, kinkyk, vadelėk, vadelė, pakinkė, pakinkė, pakinkė, sėsk, sėsk, sėsk, sėsk, važiuok, važiuok, važiuok, šerk, šerk, šerk, šerk, ptru, ptru, ptru, ptru, aušra, aušra, pabaiga, pabaiga, pabaiga.

/Balys Sruoga/

MARGI PRABĖGUSIOS VASAROS VAIZDELIAI

Šiltas gražus gegužės mėnesio pabaigos pavakarys. Alytaus parke prie suoliuko susimetęs berniukų būrys. Linkmų šūkavimų lydimi nuo vieno kelio prie kito keliauja tuštinami laipsniais atžymėti buteliai. Tai Alytaus abiturientai atžymi paskutinį mokykloje skambutį. Kas juos pastumėję paliekant mokyklos suolą, tokiu būdu išreikšti savo džiaugsmą?

Palangos plažėje, ant patiesalo išsidėsčiusios valgių, vaišinas trys poilsiautojų šeimos. Tarp patiekalų kaklus ištisę stovi "Ruska ja vodka" buteliai. Pripilama ir tuštinama stiklinė keliauja nuo vieno besivašinančiųjų prie kito, neaplenkiant ir vaikų. Darželinio amžiaus berniukas purtos ir rankute stumia nuo savęs stiklinę, atsisakydamas ją paimti. Motina įbruka stiklinę į vaiko rankutę ir verčia ją ištuštinti. "Gerk, atsirasi tau apetitas" – ragina motina.

Ar tėvų aklumas ir blogas pavyzdys įpratina jaunimą nuodyti alkoholiu?

Kaune. Apuolės gatvėje žygiuoja surikiuotas paauglių būrys. Daugelis praeivių juos sutikę, nuleidžia galvą ir savo žvilgsnį nukreipia į kitą gatvės pusę. Jų širdis nepakelia tokio gaudaus ir pasigailėjimą keliančio vaizdo. Žygiuoja iš lėto, išklupę, iškreiptais veidais, klaidiu žvilgsniu jaunuoliai, be linksmo jaunatviško klegesio ir džiaugsmo, tylūs ir paniurę. Tai specialiosios mokyklos-internato išlaikytiniai, daugiausia vaikai tėvų alkoholikų, dėl kurių kaltės gimę vaikai suluošinti, negalį normaliai vystytis, protiniai atsilikę, nelaimingi. Kiek tūkstančių dėl alkoholio vartojimo kaltės suluošintų ir nelaimingų vaikų yra kitose specialiose bei pagalbinėse mokyklose-internatuose.

Saulėtas gražus rugpjūčio šeštadienis. Vilniaus apylinkėje geltonuoja gražiai užderėję, jau nunokę javai. Laukia kirtėjų, bet jų dar nesimato. Netoli nuo kolūkio gyvenvietės darbuojasi besikuriančio kolektyvinio sodo naujakučiai. Iš vienos sodybos sodininkų link svirduliuodamas žingsniuoja vyriškis. Priėjęs tai prie vieno, tai prie kito sodininko siūlosi patalkininkauti, bet visi jo kratosi. Iš tos pačios sodybos išbėga moteris garsiai šaukdamas: "Tu šioks, tu toks (nepriimta jos žodžius kartoti), bastaisi, už buteliuką siūlinėjiesi svetimiems talkininkauti, esi brigadininkas, šiandien tau darbo diena, o tu vaikiojiesi. Greičiau namo! Už buteliuką tu man kitiems nedirbsi". Nutvėrusi pagali, besipriešinantį ir šlykščiai besikeikiantį vyrą nusivarė namo. Dar ilgai iš sodybos sklido besiriejančios šeimos garsai.

Taip įjavapjūtės metu darbavosi brigadininkas.

Kauno medicinos instituto studentų grupė atvyko į kolūką bulvių kasti. Pirmiausia aplankė kaimo parduotuvę, kur prispirkę "rašalo", taip prisigėrė, kad kur valšinosi, nepajėgdami pasikelti, griuvo ir užmigo. Panašios išgertuvės dažnai kartojosi per visą kolūkyje talkininkavimo laikotarpį, kuris tęsėsi kelias savaites. Studentai gėrė ne vieni. Jie vertė drauge gerti ir savo koleges-studentes.

Būsimieji gydytojai nuo alkoholio apsvaigusia galva ir paraližuota valia ruošiasi grumtis su ligomis ir kelti tautos sveikatą.

Balfas

BALFO JUBILIEJINIS SEIMAS JAV SOSTINĖJE

Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo seimas įvyks š. m. spalio 12-13 d. d. Washington, D. C. Tai nėra atsi-tiktinumas, kad šis seimas yra rengiamas JAV sostinėje – šiais metais Balfas mini savo 40 metų veiklos sukaktį ir direktorių nutarimu Washington, as buvo pasirinktas kaip tinkamiausia vietovė susirinkti balfininkams ir atžymėti Balf-o jubiliejų, pagerbiant Balf-o steigėjus ir jų sėkmingas pastangas išsirutinant gausią JAV valdžios įstaigų paramą ir jų prielankumą pradinės veiklos darbams.

Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas buvo įsteigtas 1944 metais, taigi, jau 1984 metais suėjo 40 metų nuo įsteigimo ir daugelis Balf-o skyrių savo vietovėse šią sukaktį gražiai paminėjo. Tačiau dėl gausių ir svarbių lietuviškų minėjimų ir jubiliejų pereinamais metais, Balf-as atidėjo savo pagrindinį minėjimą ir Jubiliejinį seimą šiems metams.

Balf-as buvo įsteigtas įvairių pažiūrų Amerikos lietuvių grupių bendromis pastangomis su vienu bendru tikslu – padėti ir gelbėti nelaimės ištiktą lietuvių tautą. Pradinėje veikloje buvo siekiama padėti Sovietų okupuotoje Lietuvoje esantiems tautiečiams, tačiau Sovietams užkurtus kelią tokiai pagalbai, pagrindinis Balf-o veiklos tikslas liko suieškoti ir gelbėti karo nelaimių išblaškytus lietuvių pabėgėlius Vakarų Europoje.

Išsirutinus JAV valdžios paramą ir veikiant su kito mis JAV karitatyvinėmis organizacijomis, Balf-as suteikė milijoninės vertės šalpą lietuviams pabėgėliams ir tūkstančiams padėjo atvykti ir įsikurti Amerikoje. Pasi-baigus masinei pabėgėlių imigracijai, pasibaigę ir JAV kariniai fondai ir nuo to laiko Balf-o veikla yra išlaikoma ir tęsiama vien Amerikos lietuvių pastangų, darbo ir aukų dėka.

Susidarius galimybėms, buvo pradėta teikti gausi Balf-o šalpa lietuviams už Geležinės Uždangos, kuri ne tik palengvino jų materialinių trūkumų našta, bet taip pat patstiprino moraliai. Buvo pradėta siųsti šalpos siuntiniai į Suvalkų Trikampį ir Lenkijoje gyvenantiems lietuviams – naudoti rūbai, avalynė, vaistai, o pablogėjus ekonominei padėčiai – buvo nupirkti naujų prekių, kaip lovos baltinių, skalbimui muilo ir kita. Per eilę metų buvo pasiųsta kelių milijonų vertės šalpa.

Veikla yra tęsiama dabar toliau rūpinantis ir padedant tautiečiams visuose pasaulio kraštuose. Atsiradus pabėgėliams, kuriems pasiseka laimingai prasiiveržti pro Geležinę Uždangą ir Vakarus, Balf-as rūpinasi jų gelbėjimu, globa ir atvykimu bei įkurdinimu Amerikoje.

Šiuo metu veikia 55 Balf-o skyriai įvairiuose Amerikos miestuose.

Vyriausiasis Balf-o organas yra seimas. Seimai vyksta kas trys metai. Seime yra išrenkama direktorių taryba iš 32 narių. Tuoju po seimo, direktoriai iš savo tarpo išrenka Centro Valdžią, kurios kadencija tęsiasi iki sekančio seimo. Centro Valdžia yra vykdomasis organas. Šios kadencijos Centro Valdžią sudaro: Maria Rudienė – pirmininkė; vicepirmininkai: vysk. Ansas Trakis, kun. Antanas Zakarauskas, Aldona Daukienė ir Albinas Dzirvonas; gen. sekretorė – Ona Jokūbaitienė; gen. sekretoriaus atstovas Chicagoje – Vytautas Kasniūnas, išdininkas – Kostas Čepaitis, prot. sekretorė – Faustina Mackevičienė. Direktorių Tarybos pirmininkas – Vladas Pažiūra.

Balf-o Centro Valdžia, direktoriai ir skyrių valdybos dirba be jokio atlyginimo, kaip savanoriai darbuotojai, ir jų kelionės išlaidos ir suvažiavimus nėra apmokamos iš Balf-o išdo, šias išlaidas padengia patys veikėjai.

Jubiliejinio seimo sesijos vyks šeštadienį KEY BRIDGE MARRIOTT Hotel, yje, 1401 Lee Highway, Arlington, VA. Viešbutis randasi patogioje vietoje – arti Washingtono National aerodromo ir greitkelių, prie Potomoc upės ir Washingtono miesto.

Šeštadienio vakarė, tame pačiame viešbutyje yra rengiama iškilminga vakarienė pagerbti Lietuvos Atstovą Washingtono dr. Stasį Bačkį, atžymint jo einamų pareigų Amerikoje 25 metų sukaktį. Lietuvių visuomenė yra kviečiama gausiai dalyvauti iškilmingoje vakarienoje.

Iškilmingesniai Jubiliejaus paminėjimui buvo išsirutinta ir susitarta su Washingtono bažnyčios vyresnybe surengti iškilmes "Washingtono National Shrine of Immaculate Conception katedroje. Sekmadienį, 2 val. p. p. bus atlaikytos iškilmingos šv. Mišios, kurių vadovaujančiu celebrantu yra pakviestas Washingtono arkivyskupas James A. Hickey, koncelebruojant lietuvių vyskupams: vysk. Pauliui Baltakiui, vysk. Vincentui Brizgiui, vysk. Antanui Deksnui ir vysk. Charles A. Salatkaui.

Balf-o Jubiliejinį seimą globoja Washingtono ir greitai esančio Baltimorės Balf-o skyrių valdybos, kurioms sumaniai ir energingai vadovauja pirmininkai: Laima Platerienė Washingtono ir Cezaris Sirdokas – Baltimorėje. Jau vyksta parengiamieji seimo ruošimo darbai – yra sudarytas rengimo komitetas, kurio sąstatas bus paskelbtas spaudoje artimiausiu laiku. Smulkesnė seimo programa ir bendra informacija bus pranešta vėliau.

BALFO CENTRO VALDYBA

Ką sako Arkady Ševčenko Savo Naujoje Knygoje

/pabaiga/

Lyg Didelėje Saldainių Krautuvėje JAV mūsų diplomatams buvo lyg didžiulė saldainių krautuvė. Savo trumpų laisvalaikio kelionių metu jie susirinko neįtikėtiną kiekį gėrybių, kurių arba nėra SSSR, arba jos ten perbrangios. Baigiantis 1970-tiesiems, vidutinio rango diplomato atlyginimo vidurkis Maskvoje buvo 200–250 rublių /\$ 270–\$ 280/ mėnesiui. Bet su \$ 700–\$ 800 mėnesiniu atlyginimu New Yorke buvo galima įsigyti daugelį jiems namuose nepasiekiamų daiktų. Sovietinį automobilį galima nusipirkti už maždaug \$ 2.000, jeigu mokama JAV doleriais ir jį gauti grįžus Maskvon. Sovietų Sąjungoje automobilio reikia laukti 3–10 metų, ir ten jis kainuoja virš 10.000 rublių /\$ 13.000–\$ 14.000/. Automatinės skalbimo mašinos /tokių beveik nėra, ir tik pusiau automatinį pagaminama/, indų plovimo mašinos, kame – ros, stereo sistemos aparatai, plokštelės, kasetės, kūdikų maisto dėžės ir išmetami vystyklai, porcelianiniai indai, tualetinis popierius, rūbai, batai ir medžiagos – viskas buvo pergabenama į SSSR. Visi pirkosi ir ekstra daiktų, kuriuos galima būtų parduoti Maskvoje juodojoje rinkoje. Pradedant ambasadoriais ir baigiant paprasčiausiu raštinės darbuotoju, visi reguliariai siuntė tūkstančius svarų gėrybių namo. Kad būtų įmanoma tai padaryti, mažiau apmokami darbuotojai taupė kaip įmanydami ir savo maisto, ir pramogų išlaidas. Pinigų taupymas tapo jų nuolatinė ir dažnai viską apimanti aistra. Bet diplomatiniai tarnautojai galėjo su savo pinigais geriau išsiversti negu amerikiečiai, nes jie nemoka jokių mokesčių, ir yra įgudę bei neatlaidūs išpardavimų medžiotojai. Be to, jų butai ir medicinos aptarnavimai kainavo arba labai nedaug, arba nieko nekainavo.

Dažnas KGB "rezidento" Solomatin'o svečias buvo Georgij Arbatov'as, JAV ir Kanados Pažinimo Instituto direktorius. Mano CIA kontaktas pasakė, kad labai atydziai atraptuočiau apie Arbatov'ą: "Daugelis galvoja, kad jis yra labai artimas Brežnev'ui, faktinai Kremliaus atstovas.

1976 m. Arbatov'as vėl apsilankė. Po kelių vodkos tostų, jis patiekė savo raportą, parušto Maskvai, santrauką. Joje jis skelbė, kad Gerald Ford'as turi stiprią gali mybę laimėti prezidentinius rinkimus; "Žinoma, dabar jis kaip įprasta, zigzaguoja, užimdamas kietą laikyseną, bet tai mūsų per daug neįaudina. Tai tik paprastas rinkiminis triukas. Po to jis vėl bus gerasis, senasis Jerry".

Nė vienas mūsų nepareikšė abejonių dėl Arbatov'o vertinimų; mes visi žinojome, jog Maskva norėjo užtikrinimo, kad ir toliau Ford'as sėdės Baltuosiuose Rūmuose, ir nė vienas mūsų nenorėjo pirmasis paskelbti blogas žinias, nors ir stipriai nujautėme, kad Ford'as pralaimės. Aš pasukau kalbą į ginklavimosi kontrolę. Arbatov'as pri pažino, kad SACT derybų aktualumas labai sumenkėjo: "Per arti rinkimai, ir amerikiečiai netęs dabar tokių kontroversinių klausimų diskutavimo, kaip SALT", – kalbėjo jis matomai nusiminęs. "Mes suprantam tokią realybę. Taip jau yra, bet vistiek nekas." Solomatin'as, kurio sritis buvo špionažas, įsiterpė: "Ar tai taip svarbu? Kodėl gi mums reikėtų greitinti SALT reikalų sprendimą?" "Žinau, ką nori tuo pasakyti", – atsakė Arbatov'as, – "bet reikalai yra rimti". Tuomet jis atkartojė nuolatinis argumentus apie sąryšį tarp išlaidų ginklams ir žlungančią Sovietų ekonomiką, išskaičiuodamas slegiantį sąrašą chronišką nepasisekimą reikalų tvarkyme agrikultūros, transporto ir paskirstymo srityse.

Galų gale Solomatin'as pratrūko: Jūs esate pesimistas. Mes blogesnius laikus pergyvenome. Neužmirškime, kaip buvo karo metais. Visdėlio, atsilaukėme ir per juos". Tai buvo standartinė patriotika, ortodoksinė, net nepagalvojant, bet kokios kritinės nuomonės atmetimas.

Rugsėjui baigiantis, Gromyko atsilankė JT į visuotinio susirinkimo atidarymą. Dobrynin'as, žinodamas ką norėjo išgirsti Gromyko – kad Ford'as turi labai daug galimybių laimėti – pakreipė ta linkme savo analizės pranešimą, tačiau jis buvo spiriamas tai daryti.

Lapkričio mėnesį prezidentu buvo išrinktas Jimmy Carter'is. Savo patarėju jis pasirinko Zbignew Brzezinski, kurį Sovietai laikė savo neatlaidžiu priešu. Carter'io kampanijos Žmogaus Teisių deklaracija įtikino Sovietus, kad jis siekė skatinti subversiją Sovietų Sąjungoje. Jo pasakytas primasis prezidentinis žodis, kuriame išreiškė vilgtį, jog "mes šiais metais padarysime i reikšmingą žingsnį, kad nuo žemės būtų pašalinti branduoliniai ginklai, buvo priflmta kaip ženklas, kad Amerikos naujasis vadas pasiryžęs sugriauti nustatytus SALT derybų rėmus.

1977 m. vasarą aš pasiėmiau atostogų grįžti namo. Užsienio Ministerijos svarbiausias Amerikos ekspertas Georgij Kornienko man pasakė: "Čia kaip zoologijos sode. Visuomet sunku su amerikiečiais, bet su tuo naujuoju sąsata mums pradžia bus labai sunki. Mes dar vis nesu-sigaudom, ko jie siekia".

Sugrįžus į New Yorką, savo naujam CIA kontaktui Bob Ellenberg'ui galėjau pasakyti tik, kad susidaro įspūdis, jog maskvietiški detantės šalininkai darosi neveiksmingi.

1977 m. pavasarį netikėtas saugumo sugriežtinimas, neišdu, kuo motyvuotas ir man asmeniškai pavojingesnis, išskleidė mano geros savijautos jausmą. Pirmas to pasireiškimas įvyko reguliariame personalo susirinkime, kuomet Oleg Trojanovski /paskirtas vietoje Jakov Malik'o pranešė, kad KGB viršininkas nori pranešti svarbų reikalą.

"Specialios imperialistinės valstybės įstaigos stiprina savo Sovietų piliečių ir institucijų užsienyje provokacijas", – kalbėjo Jurij Drozdov'as, paskirtas KGB rezidentu 1976 m. vietoje Solomatin'o. "Būtina duoti tinkamą at- 1985.IV. 25

kirtį toms priešo užmačioms. Reikia, kad sovietai, gyvenantys kapitalistiniuose kraštuose, būtų ypatingai budrūs". Galų gale jis pranešė, kad bus vykdomi stipriausi suvaržymai /per du mano diplomatinės tarnybos dešimtmečius/. Svarbiausia – visi kontaktai su užsieniečiais turės būti iš anksto patvirtinami. Tai būtų visai neįmanoma padaryti diplomatams ir jų normalioms procedūroms. Aišku, kad tokie labai nepatogūs suvaržymai turėjo būti iššaukti ko nors daugiau, negu paprasto Sovietų susirūpinimo. Tą vasarą, kai buvau sugrįžęs namo, raportavau Užsienio Reikalų Ministerijai, prašydamas kodinių telegramų bylų, kad galėčiau būti informuotas. Taip darydavau per kiekvienas atostogas. Buvo atsakyta, kad pagal naujus potvarkius man reikės gauti tam specialų leidimą. Buvau nustebęs dėl tokio taisyklių griežtumo.

Victor Izraelian, Tarptautinių Organizacijų viršininkas /jis dabar vadovauja Sovietų Delegacijai Ženevos Nusiginklavimo Konferencijoje/, pasakė man, kokios priežastys iššaukė tokį griežtumą. KGB pradėjo abejoti Sovietų Ambasados Lotynų Amerikoje pirmojo sekretoriaus loja – lumu. Sekdami jo kontaktus su CIA, saugumiečiai patvar-kė, kad jis būtų perkeltas atgal į Maskvą. Čia žaidimas tęsėsi toliau. Jaunasis diplomatas buvo paskirtas Užsienio Reikalų Ministerijos Politinio Planavimo Departamentan, kur galima buvo prieiti prie masės kodinių telegramų. Ke-lis mėnesius jį atydziai stebėjo, kol pamatė, kaip jis per-davė dokumentus Amerikos agentui. Suimtas, jis nusiū-dė su cianido kapsule, prieš jį apklausinėjant. "Ir tai nėra vienintelis atvejis", – tęsė Izraelian'as. "Yra įvykę inciden-tų kituose kraštuose – bandymai surinkti mūsų žmones, ne-mažą jų skaičių. Ir mes, be to, visada turime dar ir gir-tavimo bei lovų sporto problemų".

Atostogų metu, keliaujant su Lina į viešbutį kalnuose, Kaukazo šiauriniame pakraštyje, aš pajutau, kad buvau stebimas ir atydziai klausinėjamas slaptosios policijos dau-giau, negu kada nors anksčiau. Sugrįžo senoji baimė ir rūpestis.

Grįžus į New Yorką, susikirtau su Alexander Podščekoldin'u, vietinės partinės celės, kuriai priklauso visi So-vietų misijos ir Sekretoriato darbuotojai, viršininku. Po vieno tokio susikirtimo 1978 m. pradžioje, vienas Sovietų tarnautojas, dirbantis Sekretoriате mane susistabdė JT ko-ridoriuje ir pašnibždomis perspėjo, jog Podščekoldin'as pasakęs: "Ševčenko čia jau pakankamai ilgai buvo. Jis tu-rėtų grįžti namo". Lina susidarė panašų įspūdį, kalbėdama su kitomis misijoje žmonėmis.

Abu FBI agentai – Bob Ellenberg'as ir Carl McMillian'as dirbė su manim nuo vidurio 1977 m., sutiko, kad susida-rė nenormali ir galimai pavojinga situacija. Bet Ellenberg'as tikėjosi, kad aš dar galėsiu pasilikti porą mėnesių; Gro-myko ruošėsi atvykti specialiai sesijai JT dėl nusiginkla-vimo, gegužės mėnesį 1978 m. Ar aš negalėčiau iki to lai-ko palaukti? "Kai Jūsų dukterė baigs mokslo metus", – kal-bėjo jis, – "Jūs galėsite ją atsiųsti į New Yorką ir mes jau busime pasiruošę. Jeigu Jūs pasitrauksite dabar, kol ji dar Maskvoje, žinot, kaip sunku bus ją paskui iš ten iš-gauti".

Mintis, kad niekada daugiau negalėsiu pamatyti Annos, buvo nepakeliamas. Aš sutikau išlaukti. Bet – šio plano negalėjome įvykdyti, nes staigiai ir įtartinau buvau pakvies-tas sugrįžti į Maskvą.

A t s i p l ė š i m a s

1978 m. kovo 31 d., penktadienį, vėlai po pietų, Troja-novski davė žinią, kad susitikčiau jį misijoje. Jo tonas bu-vo normalus, kaip visada ir tik dėl to paslaptingas, ka-dangi visi mūsų pokalbiai buvo atsargūs dėl galimo slap-to klausymosi. Atvykus jis pasakė: "Jums telegrama iš Maskvos". Joje – sakoma, kad sugrįščiau namo. Perma-tomas pretekstas – "kelioms dienoms konsultacijai sąry-šyje su artėjančia specialia sesija JT visuotiniame susi-rinkime dėl nusiginklavimo", ir pakankamai nespecifiška priežastis, sukelianti nerimą: "bei diskutuoti tam tikrus kitus reikalus". Aš buvau beveik visiškai tikras, kad spe-cialiai sesijai nebuvo užplanuota jokių konsultacijų. Sovie-tų nusistatymas tuo klausimu buvo aiškus. Jo detales aš buvau jau perdavęs CIA. Jeigu aš buvau atidengtas, ši te-telegrama reikėtų man mirties bausmę.

Matyt, Maskvoje buvo pagalvota, kad konsultacijos priežastis nebūtų pakankamai įtikinama, tad kas nors pridėjo sakinį "ir kitus reikalus". Tai man tuojau pasirodė įtartina. Kas nors padarė tokį "liapsusą". Labai džiau – giuosi, kad taip atsitiko.

Tą sekmadienio popietę, kai JT nieko nebuvo, aš pa-kėliau telefoną ir pasukau gerai man žinomą numerį. "Čia Andy. Labai svarbu. Reikia tuojau susitikti". Jutau, lyg kiekvieną minutę galėtų trenkti perkūnas.

Bob ir Carl manęs laukė CIA bute. Atrodė susirūpinę, bet kartu ir susierzinę. Galų gale, jie buvo šeimų vyrai ir tėvai, kurių sekmadienį aš sumaišiau. Po mano jėms pranešimo – jų nekantrumas pavirto į susirūpinimą. "Ma-nau, kad dabar atėjo mano valanda. Nebegaliu daugiau laukti", – pasakiau. Nė vienas nenuginčijo. Sutarėm susitik-ti pirmadienio vakarą.

Lina praleido savaitgalį Glen Cove. Kai atvyko apsi-krovusi maisto pirkiniams po savo savaitgalinio pirkinėji-mo, aš tarp kitko pasakiau, kad vyksiu į Maskvą konsul-tacijai. Ši naujiena ją nuteikė gerai, ir aš bandžiau prie-jos nuotaikos prisiderinti. Žinojau, kad niekada nebepa-matysiu Maskvos, gal niekada nebebūsiu su Lina... ar Anna... ar Genadiju. Mane užplūdo netikrumo banga, mei-lės ir abejonių.

Pirmadienio rytą pasakiau Trojanovskij'ui, kad dėl daug darbo aš turiu atidėti savo išvykimą bent kelioms sa-

vaitėms. "Aš nepatarčiau to daryti!", – atsakė jis. "Ne-mano reikalas, bet kuomet Centras taip pareikalauja, ge-riausiai nedelsiant vyksti". Atrodė, kad jo tone buvo kaž-ko daugiau, negu tik paprasto nuoširdumo. Ar jis man da-vė teisingą patarimą, ar perspėjimą? Kaip bebūtų, nuta-riau to nepraleisti. "Na, aš tik negaliu vyksti šlandien ar ry-toj", – atsakiau. "Aš turiu krūvą darbo, bet telegrafuosiu į Maskvą, kad atskrendu sekmadienį".

Pasikviečiau seną savo prietelį iš Sovietų delegaci-jos JT į kiniečių restoraną Antroje gatvėje. Pradėjau kal-bą tema, apie ką jis buvo gerai informuotas – "konsultaci-jas" Maskvoje. Nesakiau, kad buvau iškviestas sugrįžti. "Kas naujo Centro Komitete? Ar kas nors "burbuliuoja"? – paklausiau. "Nieko naujo. Atvirkščiai. Praeitą savaitę gavau laišką, kur sakoma, kad net jokio raporto nereikia siųsti, kol Komitetas nebaigęs savo darbo. Didieji nenori būti trukdomi. Jie jau atliko savo sprendimus." "Tai ne-galvoji, kad man reikėtų ten vyksti vien tik smulkmenoms atbaigti?"

– Joku būdu ne. Net nesisūlyk. Jie tik galvos, kad nori pašminuoti po Maskvą.

Tad – reikalavimas grįžti namo turėjo būti ne kas kita kaip spąstai.

Susitikęs su savo amerikiečiais tą vakarą, pasiūliau po 3 dienų, ketvirtadienį galutiną datą. Tai duotų sovie-tams mažiau laiko bandyti mane sulaikyti.

Kai galų gale atėjo ketvirtadienis, aš paskambinau Li-nai ir pasakiau, kad vakarieniantų be manęs, nes aš dirb-siu ilgai. Kai įstaiga ištuštėjo, padėjau paskutinius tas – kus savo buvusiam gyvenimui. Parašiau Linai laišką, pra-šydamas, kad vyktų su manim. "Aš esu desperacijoje", – rašiau. "Aš nebegaliu daugiau nei gyventi, nei dirbti su žmonėmis, kurių neapkenčiu, ar jie būtų New Yorke, ar Maskvoje. Čia bus daug geresnis gyvenimas ir aš bandy-siu viską išjudinti, kad A nuška galėtų išvykti iš Sov. Są – jungos". Parašiau, kad kitą rytą jau paskambinsiu, lauk-damas jos atsakymo. Padėjau plunksnakotį, apimtas gli-laus beviltiškumo. Jeigu ir būčiau iškalbingesnis, abejo-jau, kad mano argumentai paveiktų Liną prisijungti prie manęs. Ji buvo apsėsta minties, kad aš turėčiau siekti pa-čios valdžios viršūnės. Ar mano dabartiniai atsieikimai pakenkė, ar tik metų našta? Kas bebūtų, ji niekada man nedovanotų pasitraukimo.

Užverčiau puslapius ir įdėjau voką kartu su didele suma pinigų, kuriuos aš atsiėmiau, kad jai palikčiau. Pa-sižūrėjau į laikrodį. Beveik vidurnaktis. Laikas eiti. Pa-skambinau į misiją, iškviestas savo šoferį, kad mane parvežtų namo. Atvykęs, išlipau, pasakiau, kad rytą į – prastu laiku atvyktų manęs paimti, pabrėždamas paskutinį sakinį.

Lina miegojo. Susirinkau savo daiktus į lengvą ke-lionės maišą. Tyliai nuėjau iki mūsų miegamojo durų, žiū-rėjau į savo miegančią žmoną. Įkišau voką į tarpdurį ir išėjau.

Kadangi galėjau netyčia susitikti tame pastate kokį ki-tą Sovietų darbuotoją, jeigu leisčiausi keltuvu, nusileidau užpakaliniais laiptais, 20 aukštų. Galų gale lauke, paste-bėjau baltą automobilį, pastatytą kitoje pusėje 64 gt. pagal bėgimo planą. Jis stovėjo už 50 jardų, bet tas nuotolis man atrodė begalinis, pražūtingas. Juk galėjo tamsoje, tarpdury tykoti KGB agentas, kurio nei aš, nei amerikie-liai negalėjo matyti. Su įsakymu mane sulaikyti gal pa-dedant peiliui ar šaudmeniu. Pabėgimo planas pasirodė nebesvarbus: aš pradėjau bėgti.

Priėbėgus prie automobilio, Bob'as stovėjo šalia. lai-kydamas atidaras užpakalines duris. Carl'as stovėjo ki-toje mašinos pusėje. Sėdėjome tylėdami, kol vairuotojas pravežė pro posūlį. Tik įvažiavus į New Jersey aš pra-tariau: "Kur važiuojame?"

"Pennsylvanijon. Mes turime Jums saugų namą Po-conos'e, maždaug dvi valandas nuo miesto."

Tamsoje greitai tostant, buvau per daug pavargęs, kad jausčiausi paklusios nuotaikos ir per daug įsitempęs, kad jausčiausi saugus.

Kitą rytą, kelios minutės po 9 val. aš paskambinau Li-nai. Po vieno skambtelėjimo atsiliepė: "Da?" – vyriškas balsas. "Lina?" – buvau nustebęs. "Jejo nietai doma /jos nėra namuose/. Balsas buvo nepažįstamas. Numečiau ragelį, lyg mano ranką būtų kas nudeginęs. Lina tikriaus-iai anksčiau pabudo, perskaitė mano laišką ir puolė panikon. Paskambino kam nors misijoje. Jie ją išsivedė, o bute, jos vieton paliko KGB tarnautoją. Ji elgėsi kaip avelė, pra-šanti vilkų pagalbos. Ir ji save pastatė į tokią situaciją, kur aš jau nebegalėjau jai padėti.

Balandžio pabaigoje aš buvau patalpintas saugiame name Washington'e. Pradėjau jaustis saugiau dėl savo at-teities. Netrukus po to aš gavau medžiagą, man perduotą iš JT. Joje buvo ir kai kurios šeimos nuotraukos, kurias aš buvau laikęs savo biure. Ilgai jas apžūrinėjau. Gegu-žės 11 d., vienas mano globėjų FBI, Sandy Greenfield'as pranešė man: "Arkadij, Lina mirė".

Buvau pritrenktas. Pagal vieną straipsnį London Eve-ning News, mano žmona nusižudė. Kad ji mirė – aš galė-jau patikėti, kad nusižudė – niekada netikėsiu. Mano išva-da – ją įsiviliojo grįžti Maskvon, tikriausiai pažadant, kad Sovietų vyriausybė mane atsigabens. Kai ji suprato, kad to nebus ir kad jos niekuomet neišleis išvykti į JAV, ji tik-riausiai pakėlė skandalą ir išbarė ne tuos žmones. Nebū-čiau nustebęs, jeigu ji būtų grąsinusi išpasakoti kai ku-rias labai neskanias paslaptis apie aukščiausius Sovietų tarnautojus. Tokiu būdu ji matomai tapo grėsme keletui karjeros siekiančių ir kandidate būti sunaikintai KGB. Ge-rai juos pažindamas, esu linkęs manyti, kad taip turėjo at-sitikti.

Galvojau apie savo vaikus... Siunčiau laiškus ir tele-gramas, bet jokio atsakymo negavau. Jie tikriausiai nie-kuomet nėra jų gavę.

Tuo pačiu galiu pasakyti, kad žiauriausia man Sovietų uždėta bausmė – laikyti mus atskirtus.

(Nukelta į 4 psl.)

3 psl.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

(Atkelta iš 3 psl.)

JAV gyvenu jau 7 metus. 1978 gruodžio mėn. vedžiau amerikietę, kurią susitikau per savo advokatą.

Dažnai buvau klausinėjamas, ar grėsia KGB pasikėsinimas prieš mano gyvybę. Tai rizika, su kuria aš susitaukiau, nes nesutinku nuolat slapstytis ir tylėti. Sužinojau, kad Maskvoje esu in absentia nuteistas mirties bausme.

Savo memuaruose stengiausi pasakyti tiesą. Nuoga tiesa yra efektingiausias ginklas prieš melagystes /falsehoods/, ant kurių pastatyta sovietinė sistema. Aš įieškojau tiesos savyje, įieškojau apie karą, kurį aš pamillau ir apie režimą, kurį pažinau ir neapkenčiau. Viliuosi, kad prisidėjau, išskeldamas melus, prie susilpninimo to režimo vilionių ir priartinimo dienų, kai žmonėms, kuriems ir aš dar vis priklausau, bus laisvi ir viešai kalbėti tiesą, girdimą visam pasauliui. (Iš anglų kalbos vertė Z.)

KAIP VELNIAS JUODUODEGIS BLOGAIS KELIAIS NUĖJO

Julius K a u p a s

Taip pagaliau atėjo pietų metas ir velnias užėjo netolimon alinėt užkasti.

Prie ilgų ažuolinių stalų grūdosi žmonės, apsiausti tabako dūmų, gėrė alų ir užkandžiavo, šnekėdami ir uždami kaip bičių avilys. Tačiau vos tik velnias įžengė pro duris, visi ūmai nuščiavo, tarsi žado netekę, ir įbėdė į išgąsdintas akis.

- Velnias, velnias atėjo... - ėmė šnabždėti jie tarp savęs nusigandusiu balsu ir bailiai rodė pirštais į Juoduodegį.

Velnias gi nustryksėjo į tolimiausią alinės kampanį ir atsisėdo prie laisvo stalo, pasidėjęs uodegą ant kėdės ataramos.

- Ei, šeimininke, eik šen! - sušuko jis, suplojęs plaukuotom savo rankom. - Neužmirški svečių aptarnauti! Nešk čion varlės kepsnį su šikšnosparnių padažu.

Šeimininkas pastyro ir išbalo kaip drobė. Nežinia, kas būtų įvykę - bet, laimei, tuo tarpu su trenksmu atsivėrė valgyklos durys.

Du iškilmingi policininkai įžengė vidun, žibėdami aukšinėm žvaigždėm ir girkėdami aukštais blizgančiais batais.

- Kaip tik laiku, ponai! - sušuko šeimininkas drebančiu balsu ir skubiai pribėgo prie jų. - Kaip tik laiku! Žiūrėkit - kampe velnias sėdi, matot? - ir jis nervingai šluostė suprakaitavusią savo kaktą. - Į valgyklą ir šunis atsivesti draudžiama, o čia pamanykit tik - pats velnias!

- Suimti! Suimti velnią!... sušuko kažkas. - Jis mano dieduką kortom lošti gundo!...

Kambary pakilo triukšmingas ūžesys, nes visi šoko kaltint velnią.

Policininkai gi nė kiek nenustebo - savo gyvenime jie buvo dar ir ne tokių nusikaltėlių matę. Jie tik linktelėjo vienas kitam galva ir primerkė akį. Po to prisitartinę prie velnio, didingai žvangėdami sidabriniais pentiniais, ir uždėjo jam ranką ant pečių.

Vyresnysis policininkas iškilmingai nusikosėjo ir ištarė griausmingu balsu:

- Miesto policijos vardu tamsta, kaip žmonių gundytojas, esi suimtas! Prašom eiti su mumis į teismą.

Po tokių iškilnių žodžių velnias tik susitraukė ir bandė palsti po stalą. Tačiau policininkai gerai žinojo suė - mimo tvarką, ir, ištraukę iš už diržo sunkias grandines, surakino jomis velnio letenas. Po to jie išsivedė besisparantį Juoduodegį iš alinės ir išdidžiai patraukė miesto gatvėmis. Pusė užkandžiavusių žmonių išsekė paskui juos.

- Tai šauni mūsų policija! - stebėjosi žiopliai šaligatviuose. - Net ir velnią pagaliau, pagavo. Aš visad sakiau, kad mūsų policininkai ne iš kelmo spirti!

Policininkai įvedė Juoduodegį į plačią salę, kuri lūžte lūžo nuo visų žmonių. Prie aukšto stalo gi sėdėjo miesto teisėjai su žilom barzdom ir žibančiais akiniais, dideliais kaip retelnė, kad geriau nusikaltėlius matytų.

- Gerą paukštelį, teisėjau, šį sykį pagavome! - pratarė vyresnysis policininkas. - Patį kipšą!

Tuoįsiai salė ėmė šūkauti, nerimti ir lipti ant suolų, kad geriau velnią matytų.

Tačiau vyriausias teisėjas paskambino varpeliu, ir kampanį tylą įsiviešpatavo teismo salėje.

- Kaip vadini? - paklausė teisėjas griežtu balsu.

- Juoduodegis...

- Koks tavo amatas? - tęsė teisėjas, pikta žvelgdamas į Juoduodegį pro didžiuosius akinius.

- Aš velnias... - atsakė Juoduodegis, drebedamas iš baimės.

Tuoįsiai salė ėmė garsiai juoktis.

- Velnias! - pyktelėjo ir teisėjas. - Ir aš pats matau, kad velnias! Bet kokį darbą dirbi?

- Nieko nedirbu, gi anksčiau tai ugnį po katilais kursydavau.

Teisėjas viską sužymėjo raudonu rašalu į storą teismo knygą, o po to pratarė lėtu balsu:

- Dabar sakyk, kaltinamasai, kokius nusikaltimus esi padaręs bei papildęs?

Tuoįsiai pašoko koks šimtas žmonių salėje ir ėmė šūkauti, iškėlę rankas.

- Jis žmones gundo! - šaukė jie. - Blogais keliais veda!...

Veltui Juoduodegis bandė teisintis, kad jis nekaltas. Jis sakėsi tik vakar pirmą kartą į žemę atvykęs - ir visai ne žmonių gundyti - bet niekas tame triukšme jo neklausė.

Vyriausias teisėjas paskambino varpeliu ir prabilo:

- Šiuomi šaukiu save patį ir kitus teismo narius slapto posėdžio.

Taryba subildėjo ir pakilo nuo kėdžių. Visi išgarmėjo į gretimą kambarį, užsirašinėję duris ir, akliai užsklėdę langines, pradėjo slaptą posėdį.

- Reikia velnią uždaryti į kalėjimą ir užrakinti devyniom spynom, kad nepabėgtų, - tarė teisėjas tokiu pram.

4 psl.

plikusiu pakaušiu, kad jis net ir tamsoje blizgėdavo.

- Bet kalėjimas jau visas pilnas! - atsakė kalėjimo viršininkas, žvangindamas už diržo kabančiais sunkiais vario raktais. - Plėšikas Barzdočius buvo pats paskutinis, kuris dar šiaip taip įtilpo...

- Reikia Barzdočių paleisti, o velnią uždaryti! - sušuko kitas, kuris buvo toks plonas, kad jo beveik ir nesimato, - O geriausiai tai visus paleisti - nes kas gi norės sėdėti kalėjime kartu su velniu?

- Bet jei paleisim visus kartu, tai ir vėl reikės įsitaisyti spynas kišenėms užsirašinėti, - atkakliai priešinosi kitas, energingai mosuodamas ranka. Mat, plėšikas Barzdočius buvo jam pavogęs kortų kaladę ir pykę su taboka. - Bus dar didesnis vargas! Tada geriau jau velnią...

- Pažiūrėkim į bausmių knygą ir sužinosim, kokios bausmės velnias numatytos, - kukliai pasiūlė raštininkas. Jis labai gražiai rašė ir be to nešiojosi už ausies rašalu varvančią plunksną.

Tai buvo gera mintis. Visa taryba tuoįsiai apspito raštininką ir sužiuro į taukuotą, truputį pelių apgraužtą bausmių knygą.

- Štai bausmės plėšikams... - ėmė murmėti raštininkas, pagarbiai sklaidydamas knygos lapus. - Čia va gir - tuoklių bausmės... Čia gi kortų lošikų... - ir taip pamazų jis pervertė visą knygą. - Keista! Visiems bausmės numatytos, tik vieniems velnias ne...

- Kaip tai nenumatytos? - nustebo visi netikėdami. - Pamanykite, tokiam nusikaltėliui!...

- Nėra, - pakartojo raštininkas, - todėl, būdami teisingi, jo ir nuteisti negalime.

- Deja, negalime... - patvirtino ir teisėjai.

- Šiuomi skelbiu slaptą posėdį baigtu ir uždarytu, - paskelbė vyriausias teisėjas ir pašokęs atrakino duris.

Visi išėjo į triukšmaujančią salę ir susėdo ant akso-

minių kėdžių.

Vyriausias teisėjas išgėrė stiklą vandens, krankstelėjo ir prabilo:

- Teismo taryba, susidedanti iš manęs ir iš kitų, nemažiau teisingų teisėjų, išsprendė Juoduodegio bylą slapto posėdyje. Patarė, kad įstatymas bausmių velnias nenumato, dėlto taryba skelbia velnią Juoduodegį išteisintu.

Čia jis pažvelgė į kitus teisėjus, tarsi abejodamas, ir dėl visa ko pridėjo:

- Be to, kalėjime tuo tarpu vistiek nėra vietos. Užtai nusprendėm, kad Juoduodegis galės gyventi kur nors netoli kalėjimo ir verstis kuriuo nors naudingu bei nežalingu amatu.

Tai taręs, jis paskambino varpeliu.

Policininkai atrakino velnią pančiojusias grandines, šis gi tik nusilenkė teisėjams, dėkodamas už gerą širdį, ir nudžiugęs taip greit išnėrė iš salės, kad iš po kanopų tik kibirkštys tryško.

Gatvėse gi linksmi švieta saulė, bėginėjo rudi šunės, ir patenkintas velnias ramiai vaikštinėjo senamiesčio skersgatviais, galvodamas, kaip čia pradėjus dirbti ir kur čia susiradus kokį suodiną amatą.

Štai, ant vieno aukšto namo stogo sėdėjo kaminkrėtis ir taip smarkiai valė kaminus su šepečiu ir su muilu, kad net burbulai skraidė ore. Velnias nedrąsiai užlipo kopėčiom ir pasiteiravo, ar nereikėtų jam kartais padėjęjo.

- Pažiūrėsim, ką pats moki, - tarė kaminkrėtis, pakėlęs juodą veidą. - Lipk čia!

Velnias pasiėmė šepetį ir, užsilipęs ant kamino, pradėjo jį šveisti - bet plytos pasidarė dar murzinesnės: toks mat suodinas buvo velnias Juoduodegis.

- Žiūrėk, ką padarei, nenaudėli! - sušuko įpykęs kaminkrėtis. - Kam gi pats tikęs! - ir, sučiupęs velnią už ragų, įmetė į kamina.

Juoduodegis, šurpiai bildėdamas ir apsiaustas suodžių bei kibirkščių debesies, įgarmėjo į Tešlėno kepyklą.

Tešlėnas gi buvo narsiausias žmogus visam Kaune ir nė paties velnio nebijojo.

- Ko pageidaujate? - mandagiai tarė jis, purtydamas miltus nuo rankų. Mat, jis pamane, jog velnias nori pas jį pyragaičių pirktis.

- Ieškau darbo, - bailiai sušvebelėdžiavo Juoduodegis, - galėčiau, pavyzdžiui, kad ir ugnies kurstytoju pabūti. Aš tai labai prityręs tame amate.

Tešlėnas pasikasė praplikusį savo pakaušį ir, kiek pagalvojęs, priėmė jį pas save kepėju.

Tačiau neilgam! Tuoįsiai paaiškėjo, kad velnio kepta duona nekokia. Jau neminėto to, kad ji visados kvėpėdavo siera, ji netrukus pasirodė aiškiai žalinga, nes nuo jos žmonės ėmė augti uodegos.

- Įsigalėjus tai pavojingai ligai, - pažymi tų metų medicinos metraščiai, - teko griebtis griežtų priemonių ir, remiantis gydytojų tarybos nutarimu, Juoduodegį nedelsiant atleisti iš darbo.

Taip Juoduodegis buvo paties burmistro įsakymu išmestas iš kepyklos.

Jis pamažu ėjo prieplaukos pakrante, ir jo širdis buvo didžio liūdesio apimta.

- Kam gi tikęs aš, nelaimingas! - dejavo jis susikrimtęs. - Nėra man vietos šitam pasaulyje. O nelaimė! Ir kam reikėjo man velniu gimti!

Taip aimanuodamas, jis pasiekė Karmelityų bažnyčią.

Pro atvirus jos duris sklido ramus vargonų gaudimas bei tyras smilkalų kvapas. Nustebęs velnias sustojo ir ilgai žiūrėjo į nuostabių vaškinių žvakių mirgėjimą ir į tamsius, jam dar niekad nematytus paveikslus auksiniuose rėmuose.

Jį apėmė begalinis smalsumas, ir jis pabandė įselti vidun, tik staiga prie jo prišoko senis vargonininkas ir ėmė bartis.

- Ir ko tik neprasimano tie velniai! - pikta šūkavo jis. - Tik pagalvok - jau pradėda, nelabieji ir į bažnyčias skverbtis.

Tuo tarpu pro šalį ėjo žilagalvis klebonas, garsus savo išmintimi, nes visad vaikščiodavo su storu breiviorium po pažastim.

Pamatęs Juoduodegį, jis stabtelėjo ir iškėlė vieną pirštą viršun.

- Palauk! - dingtelėjo jam. - Reiktų velnią priimti į savo tarnybą!

Ir jis pasiūlė velniui:

- Ar nesutiktum kartais pas mane kapinių sargu pasisamdyti?

Iš džiaugsmo velnias būtų net į viršų pašokęs, jei tik jo kanopos nebūtų buvusios tokios sunkios, ir bematant sutiko. Džiugios ašaros tekėjo suodinu jo veidu.

Taip, galų gale, Juoduodegis susirado tarnybą, ir kaip tik nepartoliausiai nuo kalėjimo, kaip ir buvo vyriausiojo teisėjo įsakya.

Jis apsigyveno tokioj senojo aplūžusioj trobelėj, tam - siam kapinių kampe, kuriame visokius girtuoklius bei vagis, o taipogi ir kitus dorybėmis nepasižymėjusius parapijonis teldaidodavo. Velnia ten dažnai galėdavo matyti, kas tuvu žemę bekapstantį, o kapinėms saugoti į tai geresnio sargo su žiburiu nebūtumei radęs, - žmonės jau iš tolo pereinavo į kitą gatvės pusę, gi sutemus tai tik baukščiai dairydavosi kapinių linkui.

Vieną vakarą du sukli girtuokliai įsvyravo į kapines, norėdami aplankyti vieną mirusį savo sėbrą. Linksmi dalnuodami ir mosuodami bonkom, jie artinosi prie jo kapo, žadėdami išgerti pusbonkį už jo sveikatą. Bet staiga smagi jų daina nutilo, ir jiems net plaukai iš baimės pasišiausė.

Tik pamanykit - apie jų sėbro kapą kapstinėjosi pasibaisėtinai kipšas, šurpiai mojuodamas juoda savo uodega.

- Bėkim, velnias! - sušuko jie, bėsdami persigandę, ir metę bonkas, taip greitai išrūko iš kapinių, kad per ke - lias akimirkas atsidūrė net miesto sode.

Nuo to laiko tų girtuoklių jokioj smuklėj nė per di - džiasias šventes nebūtumei radęs. Jie tapo padoriais pliečiais ir garsiais visuomenės veikėjais.

Pasklido garsas apie velnią ir po visą miestą. Sekmadieniais didelė daugybė žmonių Karmelityų bažnyčioje susirinkdavo - mat, sekmadieniais velnias nedirbdavo ir, daliai susišukavęs, bindzinėdavo po šventorių - atsidavo net ir didžiausi bedieviai, kurie šiaip jau niekad į ją neužsukdavo: visi norėjo velnią pamatyti. Atvažiuodavo žmonės ir iš aplinkinių miestų, pilna gatvė stovėdavo karietų, net prasišpausti nebūdavo galima.

- Daug netikinčių tada mūsų mieste atsivertė, - rašė tų metų Kauno laikraščiai, - patys savo akim velnią pamatę. Visi ir velniais, ir pragariai tikėjo. Žmonės kažkaip geresni pasidarė: girtuokliai metė gėrę, plėšikai miškan teidavo tik grybauti ir uogų rinkti, lošėjai rotušės aikštėje viešai savo kortas sudegino. Taika įsiviešpatavo Kauno mieste, ir dorybės jame klestėto klestėjo.

Tas garsas pasiekė pagaliau ir patį pragarą. Reikia pripažinti, kad nemažas tai buvo smūgis velnias.

- Kas gi galėtų tikėti! - liūdnai kartojo sau Juoduodegio tėvas, atsisėdęs ant dervos statinės. - Pagalvok tik, mano sūnus bažnytinę tarnybą! Kas gi matė, kad dėl Juoduodegio žmonės geresni darytųsi! Tikra gėda, sakau! Kur kur gi senoji pragaro galybė pasidėjo!

Tuoįsiai buvo sušauktas visuotinas velnių susirinkimas. Tėvas viešai atsisakė savo sūnaus palaidino, ir po to, pravedus slaptą balsavimą, Juoduodegis tapo išbrauktas iš velnių sąrašų.

Taip praėjo keletas metų.

Vieną dieną gudrusis klebonas savo laišką iš paties švento Petro. /Tą keistą raštą ir dabar dar galima pasiskaityti Karmelityų klebonijos raštinėje./

- Mielas klebone, - rašė tame laiške šventas Petras, - iš numirusių žmonių, ateinančių dangun, patyriau, jog pas tave tarnaujantis pats velnias. Tai yra kenksmingas reiškinys, ir jam reikia padaryti greitą galą, nes kas gi matė - pasisamdyti velnią! Ir kur gi girdėta, kad žmonės eity bažnyčioje ne dorų kunigo žodžių klausyti, o tik bauginančio velnio pasižiūrėti! Nesmagu gi ir man įsileisti tokius žmones, kurie dangun ateina tik velnio išsigandę. Tad atleisk jį kuo greičiau, klebone, tegu susiranda sau kitą tarnybą, labiau tinkančią juodam jo prigimimui.

Taip galų gale velnias nebeteko ir tos paskutinės - o atrodė tokios pastovios - savo tarnybos.

Visų apleistas, jis kiūtino gatvę, be galo nusiminęs, verdamas gaudžiomis ašaromis, juodomis kaip rašalas.

Laimei, pro šalį šlubavo du miesto ubagai /tie patys, kurie anuomet mugėje buvo/, ir tas, kur su medine koja, sušuko Juoduodegiui:

- Kas gi nutiko prieteliau, kad taip gaudžiai verki? Žiūrėk, visą šaligatvį savo ašaromis išrašalavai! Papasakok gi, kas tau taip širdį spaudžia!

Jie susėdo ant mažo suoliuko ties jazminų krūmu, ir abu ubagai rimtai išklausė skaudžių velnio nelaimių.

- Nėra ko nusiminti, - paguodė Juoduodegį vyresnysis ubagas, tas, kuris buvo labiau nudrįskęs, - mes irgi tie patys bedaliai, kaip ir tu. Su mumis nepražūsi, nebijo! Elme kartu!

Ubagai pasiėmė velnią už parankės ir, pasiramsčiuodami kriukliais, nusivedė jį benamių prieglaudon. Pilni jos kampani sėdėjo ubagų, valkatų, bedarbių ir visokių svieto perėjų.

- Čia, su mumis, tikroji tavo vieta! - išdidžiai tarė ubagai. - Čia tikrasis tavo prieglobstis, nėra ko tau nesvetingam pasaulyje bastytis.

Nuo tada velnią galėdavo rasti benamių prieglaudoje be darbo slankiojantį kieme ir draugaujantį tik su nepergeriausią vardą turinčiais valkatomis. Draugija, žinoma, buvo nekokia, ir netrukus Juoduodegį nuvedė blogais keliais.

Jis pradėjo girtuokliauti, išmoko keiktis ir ilgus vakarus sėdėdavo kurioj nuošalioj priemiesčio smuklėj, lošdamas kortom su vagimis ir sukičiais. Taip pamažu jis nuklydo blogais keliais, ir buvo galima bijoti, kad po mirties dar, ko gero, pateks ir į pragarą.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

PRASIDEDA DARBYMETIS

Pavasariui atėjus, Šakių, Vilkaviškio, Šiaulių ūklai iš lėktuvų patręšti kailiu ir fosforu. Numato tokiu būdu patręšti dar 720 tūkstančių hektarų dirbamos žemės.

● **ALYTAUS** Pieno Kombi - natas per vieną pamainą pagamina 74 tonas sūrių, varškės, kefyro bei kitų nenugriebto pieno produktų, 8 tonas iš anksto pasvėrtos ir įpakuotos sviesto ir tiek pat pieno miltelių.

PABALTIO TEATRŲ FESTIVALIS

Rygoje vyko tradicinis Pabaltijo Teatrų Pavasario Festivalis. Kaip ir pirma - jame, kuris vyko Vilniuje, kiekviena respublika parodė po vieną spektaklį, o šieminiškai-latviai - du spektaklius.

Festivalyje Kauno Dramos Teatras atstovavo Lietuvą ir patiekė B. Kutavičiaus - S. Gedos operą-poemą "Strazdas - Žalias Paukštis". Režisavo J. Vaitkus.

DARBO IR ŠVENČIŲ DAINOS

Meno Darbuotojų Rūmuose Vilniuje buvo surengtas liaudies dainų vakaras. Džukų, žemaičių ir suvalkiečių darbo ir švenčių dainas atliko Eglė Bukšaitytė, Daiva Čepaitytė - Žalėnienė ir Rūta Vildžiūnienė. Programa buvo komentuota folkloristės Nijolės Laurinkienės.

MŪSŲ KARALIUS MINDAUGAS

Jau seniau buvo susidariusi Lietuvos valstybė, vieno valdovo sujungta. Kas buvo tie pirmieji Lietuvos valdovai, tikslų žinių mums nėra. Pirmas mums gerai žinomas Lietuvos valdovas buvo garbusis MINDAUGAS, vadinamas IŠ MINTINGUOJU.

Mindaugas išgavo iš Popiežiaus leidimą vainikuotis Lietuvos karaliumi, 1253 m. vasarą Mindaugas savo sostinėje susilaukė daugybės garsių svečių ir iškilmingai APSIVAINIKAVO su savo žmona MORTA. Tai buvo svarbi valanda Lietuvos istorijoje. Lietuva - plati ir galinga valstybė su krikščionių valdovu priešakyje, pasidarė LYGITOMIS EUROPOS VALSTYBĖMS.

Kur buvo toji Mindaugo sostinė - tikrai nėra žinoma: galimas daiktas, kad buvo KERNAVĖ prie Neries.

/V. Daugirdaitė - Srugienė "Lietuvos Istorija"/ P.S. Kaip nepaprastai keista, kad toks įvykis nebuvo užrašytas Lietuvoje pakankamai tiksliai, kad būtų aišku apie kokią sostinę kalbama. Garbieji svečiai, atvykę iš kitų valstybių, kaip tais laikais būdavo įprasta, turėjo kur nors apie tai užrašyti. Nejaugi ir Popiežiaus raštininkai nie - kur nebuvo paminėję tokio įvykio? Nejaugi nėra žinių Vatikano archyvuose? Ar tik mūsų mokslininkai prie jų nėra priėję... Red. /

KEISTI FENOMENAI:

N.K. vietinskas

EDGAR CAYCE - "MIEGANTIS PRANASAS"

Tasai prancūziškos kilmės Amerikos aiškiaregis yra geriausias iš visų. Tai vienas nuostabiausių žmonių naujųjų laikų istorijoje. Jis mirė 1945 m., bet apie jį vis dar rašomos knygos bei disertacijos. Virginia Beach mieste randasi ypatinga organizacija, tvarkanti jo palikimą ir gausų archyvą, liečiantį jo veiklą. Tą įstaigą nepertraukiamai lanko visokie tyrinėtojai.

Ypatingų Aplinkybių sutapimas

Tas nuostabusis žmogus galėjo nugyventi visą savo gyvenimą niekieno nepastebėtas. Tiesa, nesuprantamos

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

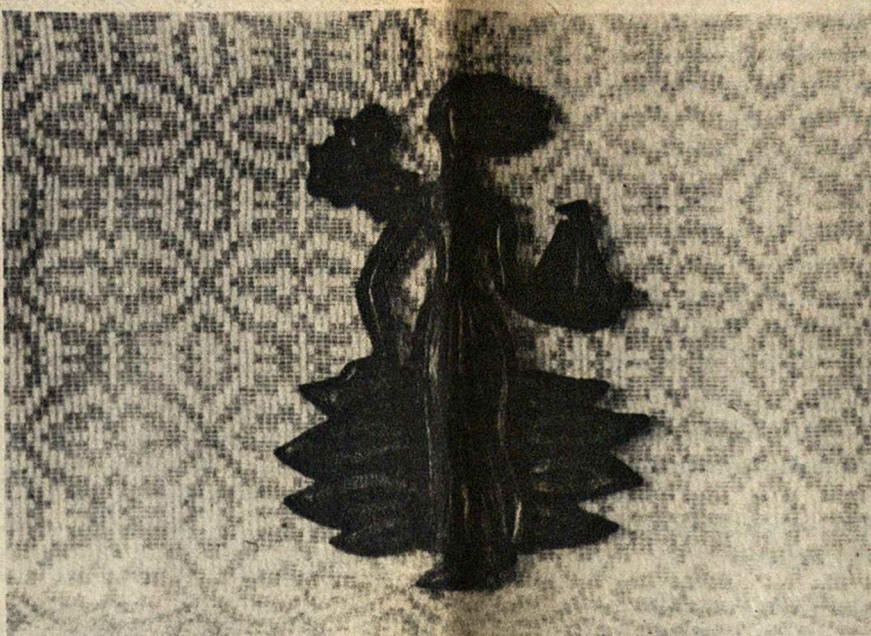
**JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ**

**ATEIK ! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.**

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 366-7770; Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES
PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, IR JUMORO IR IŠMINTIES!

"LIETUVA" - metalo skulptūra.

galios jame pasireiškė jau vaikystėje. Pasidėjęs knygą po pagalve ir ant jos pamiegojęs, jis rytą atmintinai mokėdavo bet kokią tekstą iš jos. Besimokydamas per miegą, jis pabaigė keturmetę pradžios mokyklą. Tuo jo mokslai ir pasibaigė. Paskui jis turėjo įvairių užsiėmimų; buvo doras, paslaugus jaunuolis, slėpė savo keistasias dvasines galias ir stengėsi niekuo nesiskirti nuo kitų žmonių.

"Miegančiuoju pranašu" jis tapo jau suaugęs ir prieš savo norą. Kartą persišaldęs, jis neteko balso. Jokie gydytojai, jokie gydymai nieko nepadėjo. Po kurio laiko į jo miestą atvyko hipnotistas. Jis pabandė gydyti jo ligą hipnozės pagalba. Ligonis tuojau pradėjo kalbėti, bet paskui balsas palaipsniui vėl išnyko. Vėliau hipnotistas jam patarė, kad jis pats išaiškintų hipnotiniame miege, kas darosi negero jo gerklėje. Taigi, su vieno pažįstamo hipnotizto mėgėjo pagalba, Cayce užsimigė ir jau visai skirtingu balsu pasakė, kad jo balso stygomis kraujas nepakankamai cirkuliuoja. Tam sutrikimui pašalinti, reikia, kad jam būtų daromi įtaigojimai, skatiną kraujo tekėjimą. To bandymo pasėkos buvo nuostabios, Cayce galutinai išgyjo. Tada tam jo draugui, osteopatui, šovė į galvą mintis: jei Cayce gali, būdamas hipnotiniame miege, padaryti savo paties diagnozę, jis tikriausiai gali tą patį padaryti kitiems ligoniams. Kokia tai būtų didžiulė pagalba žmogui! Būdamas labai geras žmogus, jis leidosi prikalbamas imtis sergančiųjų gydymo.

Cayce Veikla

Cayce pradėjo dirbti su minėtoju osteopatu, vėliau su keliais gydytojais. Galop jis susipažino su vienu turtingu žydu, susidomėjusiu filosofija ir psichiniais tyrinėjimais. Tas žmogus, pagal abipusį susitarimą, pastatė Virginia Beach mieste ligoninę ir prisidėdavo prie jos išlaikymo, o Cayce, už tai atsilygindamas, turėjo jam kas mėnuo skirti tam tikrą skaičių seansų ir, hipnotinio miego metu, jam atsakinėti į įvairius klausimus. Tų seansų dėka išliko nepaprastai idomių giliausios žmonijos praeities aiškinimų.

Ligoninei vadovavo Cayce. Su juo dirbo keletas gydytojų, linkusių ieškoti naujų kelių medicinoje. Pats Cayce dažniausiai priimdavo nepagydomus ligonius arba tuos, kurių liga sukeltą daug neišskumų. Tuo atveju jo darbo tvarka būdavo tokia: sudaroma pilna ligos ir jos gydymo istorija, sužymint ligonį tyrinėjusių gydytojų nuomones. Nustatytu laiku buvo padaromas tam ligoniui atskiras seansas. Cayce atleisdavo savo kaklaraišį, atsiguldavo, leidavo į hipnotinį miegą. Seansui vadovaujamas asmuo, dažniausiai jo tėvas, jam pasakydavo to paciento vardą, pavardę ir pareiškėdavo, kad jis turi nustatyti jo ligą ir nurodyti jos gydymo būdą. Po kurio laiko Cayce pradėdavo kalbėti visai skirtingu balsu, lyg būtų kitas asmuo. Jis smulkiai išaiškindavo ligą ir jos priežastis, naudodamas mediciniskus terminus, kurių atsibudęs pats, dėl savo menko išsilavinimo, nesuprasdavo. Jis išdėstydavo, kaip tas žmogus turi būti gydomas ir maitinamas, kokie vaistai turi būti naudojami. Pasitalkydavo, kad nepavykdavo rasti jo priraišytų vaistų. Tokiais atvejais per sekantį seansą jis pranešdavo, kur randami tokie vaistai. Visi tie klausimai ir atsakymai būdavo stenografuojami ir seanso aprašymas tapdavo prijungtas prie bylos.

Ligonio priežiūra užsilmdavo ligoninės gydytojai. Pacientui išėjus, jis po kurio laiko būdavo vėl patikrinamas. Taip susidarydavo pilna kiekvieno ligonio istorija.

Tuo metu Cayce jau buvo garsus visoje Amerikoje. Žmonės, ištikti nelaimingų atsitikimų, sužalojimų ar nepagydomų ligų, kreipdavosi į jį laiškais ir telefonu. Gavęs nekados negirdėto žmogaus, gyvenančio už kelių šimtų kilometrų prašymą, jis hipnotiniame miege tiksliai apsakėdavo ligos požymius ir nurodydavo gydymo būdą bei tvarką. Tie seansai irgi būdavo stenografuojami. Paskui susisiekiama su gydytojais, mačiusiais ligonį jam sergant ir po jo išėjimo.

Ligoninė gyvavo vos keletą metų. Prasidėjus didžia-

**KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA
GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!**

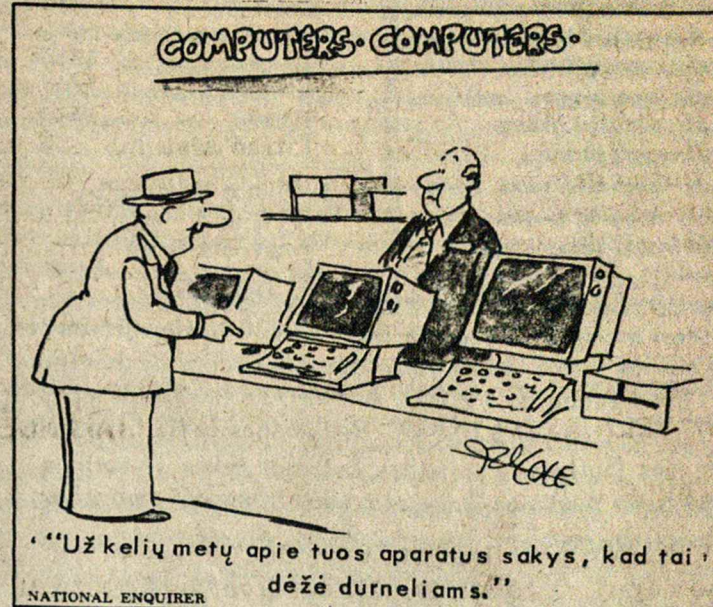
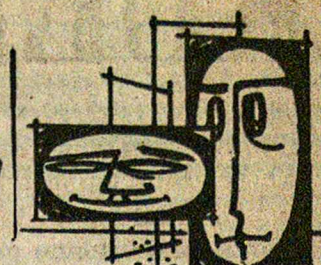
CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

**LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA**

**KREIVI
VEIDRODŽIAI**

PASIAISKINO

Britanijos laikraštyje buvo idėtas skelbimas: "Mr. Guy Bellamy prašo savo draugus ir pažįstamus neužsi - gauti, jeigu jis, sutiktas gatvėje, neatsakytų į sveikinimus. Tai ne dėl to, kad būna girtas ar išdidus, bet kad yra trumparegis".

SPORTO KLUBE

Sporto Klube išmokau vienu smūgiu perkirsti plytą savyginos klasėje. Taigi, dabar jau galėsiu apsiginti! - giriasi draugai.

- Bet kada gi žmogų plytos užpuola?

PARYZIJE

Anglas nuvyko į Paryžių ir užėjo į restoraną. Ten jam nepatiko, ir jis pasiskundė, kad maistas blogas.

- Kodėl nebandote eiti į tą mažą restoraną, kitoje pusėje gatvės? - paklausė padavėjas.

- Kaip tamsta žinia, kad tenai geras valgis?

- Ten mano restoranas, o aš čia tik tarnauju, rinkdamas valgytojus, - atsakė padavėjas.

VAIKU PASAULYJE

Vienas berniukas nejudėdamas sėdi po medžiu, kai šalia jo kiti vaikai žaidžia. Praeinanti moteris paklausė jo:

- Kodėl tu nežaidi? Ar tave nuskriaudė? ir nepriima?

- Mes visi kartu žaidžiam tėvus ir vaikus. Aš dar ne gimiau! - atsakė berniukas.

PASIJUOKIA VAIKAI

/Lietuvių liaudies kūryba/

Šykštuolis pavyduolis
Krimto pelę kaip kumelę
Pylė kraujus į geldelę
Rito žarnas per tvorelę. /Prienu apskr./

Supyka dėl baravyką,
Surauki kaktą dėl menka daktą
Susuka ūstą dėl kopūstą. /Raseinių apskr./

jai krizei, Blumenthal, minėtasis ligoninės steigėjas ir globėjas, pakliuvo į finansinius sunkumus. Taigi, teko viską likviduoti. Virginia Beach mieste liko tiksliai Edgar Cayce Foundation - Fondas, kuris tvarkė archyvą. Jame saugojama visa medžiaga, liečianti Cayce veiklą.

Cayce Psichinių Galių Pobūdis

Edgar Cayce savo darbą tęsė ir ligoninę uždarius. Jis mirė 1945 metais, dar nesenais, bet išsisėmęs nuo persidirbimo. Kai jis tapo labai garsus, daugybė ligonių į jį kreipdavosi, kaip į paskutinę savo viltį, o jis nenorėjo jų atstumti. Yra išlikę virš 15.000 stenografuotų seansų ir pilnų ligonių bylų. Bet tai dar neišreiškia visos jo darbo apimtys, nes daugelis jo seansų nebuvo užrašyti.

Į akį krinta nuostabus jo tvirtinimų tikrumas. Kaip minėta, ligos diagnozei nustatyti jam užtekdavo gauti ligonio vardą, pavardę ir adresą. Žmonių gydymo srityje jis beveik niekada neapsirikdavo. Tuo atžvilgiu jį ir jo veiklą tyrinėjusių gydytojų, psichologų bei žurnalistų nuomonės sutampa.

Jis taip pat yra padaręs daug seansų, liečiančių istoriją, archeologiją, filosofiją, bet čia, kaip nurodo Lytle W. Robinson savo knygoje "Is it True What They Say About Edgar Cayce?", jis yra pridaręs daug klaidų.

Jo ypatingoji galia, kaip atrodo, pilnai pasireiškėdavo tik tada, kai nagrinėjamas klausimas jį asmeniškai jaudindavo. Būdamas labai geras ir nuoširdus, jis jautriai atsiliepėdavo į kiekvieno žmogaus nelaimę. Jis skaudžiai pergyveno savo paties balso netekimą jaunystėje, kai jį gydytojai buvo priėję išvados, jog jis nepagydomas. Taigi jam buvo lengva įsijausti į kitų sunkiai sergančių ar nepagydomų ligonių padėtį. Tačiau jis buvo priverstas padaryti daugelį seansų, skirtų įvairiems, jį mažai tedominiams klausimams. Kaip tik tose, su žmonių gydymu nesusijusiose srityse jis ir pridarė daug klaidų.

Ta aplinkybė leidžia suprasti, kodėl dr. Rhine, Duke Universiteto profesorius per daugelį metų darytieji parapsichiniai tyrinėjimai nedavė ypatingai nuostabių vaisių. Jo naudotas metodas buvo tikslus, bet nuobodus: jis visiems tuose bandymuose dalyvaujantiems studentams siūlydavo atspėti kortas. Tokiose sąlygose ir Edgard Cayce gabumai, greičiausiai būtų pasirodę esą vidutiniški.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
9 % už 90 dienų term. indel.
9½ % už 6 mėn. term. indel.
10 % už 1 metų term. indel.
10½ % už 2 metų term. indel.
11 % už 3 metų term. indel.
10 % už pensijų planą
9½ % už namų planą
8 % už specialią taup. s-tą
7½ % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:
už asm. paskolas nuo 12 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 11½ %
2 metų 12½ %
3 metų 13 %
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų.. 11 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 43 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju a. draustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 10 v. ryto iki 8 v. v.; šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v. p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: **532-8723** Toronto, Ontario
ir **532-1149** M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • TELEFONAI: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 25 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:
Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:
90 dienų term. indelius .. 9 %
180-185 d. term. ind. 9½ %
Term. ind. 1 metų 10 %
Term. ind. 2 metų 10½ %
Term. ind. 3 metų 11 %
Pensijų s-tą 10 %
Spec. taup. s-tą 8 %
Taupomųjų s-tą 7½ %
Depozitų-čekių s-tą ... 6 %

DUODA PASKOLAS:
Asmenines nuo 12 %
Mortgičius nuo .. 11%-13½ %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9:30 v.r. - 1 p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame piniginės perlaidos (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

„NL“ ELEKTRONINĖS MAŠINĖLĖS VAJUS

MALONŲ „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ SKAITYTOJAI
IR RĖMĖJAI, -

Praeityje ne vieną kartą buvo kreiptasi į Jus šio laikraščio reikalais, ir visuomet buvo rastas bendrų laikraščio reikalų supratimas bei parama.

Todėl ir šią kartą vėl drįstame kreiptis į jus „NL“ opiu reikalu, išlaikant tolimesnę laikraščio egzistenciją.

Bet kokiam darbui atlikti yra reikalinga turėti priemonės - įrankiai. Jau ne kartą esate pastebėję „NL“ laikraščio puslapiuose esančių raidžių įvairius nelygumus, bei jų netinkamumą. Turimos laikraščio tekstui specialios rinkimo mašinėlės per 15-20 metų baigla susidėvėti. Jos dažnai genda, o jų laikini pataisymai kas metai kainuoja vis didesnes sumas.

Žvelgdami į laikraščio ateitį, „Nepriklausomos Lietuvos“ Valdyba, tikėdama ankstyvesniais „NL“ skaitytojų prisidėjimais bei parama, nutarė įsigyti reikiamą pagrintą, specialią laikraščio tekstams rašyti elektroninę mašinėlę, kuri kainuoja apie 3.500 dolerių.

TUO REIKALU „NL“ VALDYBA SKELBIA RAŠOMOSIOS MAŠINĖLĖS ĮSIGIJIMO VAJŲ ir kreipiasi į visus „NL“ skaitytojus bei visus Lietuvos ir užsienio institucijas, pagal galimybę prisidėti pinigine auka ir paremti rašomosios mašinėlės įsigijimą. Visi aukotojai bus skelbiami spaudoje.

Tikėdami jūsų nuoširdumu, mieli skaitytojai, „NL“ Valdyba iš anksto yra dėkinga visiems, kurie prisidės prie lietuviško spausdinto žodžio gyvatingumo išelviroje.

„NL“ VALDYBA

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West, kampas Indian Rd.). 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE : 487-5591

toronto

• LIETUVIŲ NAMŲ Socialinių Reikalų srityje dirba Rimas JUODIS ir Vida TURŪTAITĖ.

Norintieji su jais susisiekti darbo valandomis, skambinkite A. Vaičiūnui tel. 532-3311; vakarais ir savaitgaliais - V. Kulnui tel. 769-1266.

• VOLUNGĖS choristai V. Vaičiūnas, P. Vytas, R. Valaitienė, Ir. Čerškienė ir A. Čerškis išleido plokštelę DU GAIDELIAI-dainų ir žaidimų plokštelę mažiesiems.

METINIAIME „PARAMOS“
SUSIRINKIME

Lietuvių Kredito Kooperatyvas sušaukė visuotiną narių susirinkimą Toronto Lietuvių Namuose kovo 24 d. 1985 m.

Susirinkimą atidarė ilgametis Valdybos p-ks H. Stepaitis. Jo pranešime buvo pasakyta, kad 1984-tieji metai buvo sėkmingi: balansas pralenkė 43 ml. dolerių; Dabar narių yra 5.310.

Išdininkas D. Vaidila paskelbė, kad praėjusių metų pelnas siekė \$218.148, todėl padidinta parama įvairioms organizacijoms paremti. Iš praėtų metų pelno paskirta virš \$23.000. Už 1983-sius metus buvo paskirta \$16.000.

Po Komisijų pranešimo, nesant diskusijų, buvo patvirtintas sekantiems metams tas pat revizorius Wm. N. Boddy. Įstatų pakeitimas, liečiantis paskolų dydį ir nario sąvoką buvo vienbalsiai priimtas.

Aklamacijos būdu į Valdybą perrinkti kadencijas baigę, du nariai: V. Aušrotas ir dr. J. E. Birgila; į Kredito Komisiją - V. Petraitis.

Aug. Kuolui, po 30 metų veiklos „Paramoje“ atsišatydinus, į Priėžiūros Komitetą išrinktas S. Masionis, buvęs Valdybos narys.

SKAITLINGAS IR JAUKUS „TŽ“
KONCERTAS - VAKARAS

Stepas Varanka

Populiarūs metiniai „Tėviškės Žiburių“ rengiami renginiai, vadinami „Spaudos Balius“, tapo tradicija Kanados lietuviuose.

Tie renginiai vyksta ankstyvą pavasarį, dažniausiai per atvelykį. Šiais metais oras nebuvo palankus vykstantiems į Mississaugos Anapilios salę. Tačiau lietuvių nenugąsdino neralankūs orai, nes į Anapilį suvažiuavo arti 600 žmonių. Tautiečiai neišsigančiodami net ir balandžio 13-tos datos. O daugelis bijosi to 13-tojo numerio.

Parengimo programą pradėjo Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugijos Valdybos pirm. dr. Silvestras Čepas, pasveikinęs skaitlingus svečius už atsilankymą. Pirminė spaudos reikšmė šių laikų kovoje, siekiant lietuvių tautai atgauti pavergtą tautai laisvę ir nepriklausomybę. Spauda tai galingas ginklas.

Dr. Čepas pakvietė „Tėviškės Žiburių“ redaktorių kun. dr. Praną Gaidą teikti jaunesiems spaudos bendradarbiams Lietuvių Žurnalistų Sąjungos dovanas

GERBIAMIEJI SKAITYTOJAI, BŪTŲ LABAI GERAI, JEIGU IKI ŠIO MĖNESIO PABAIGOS ATSIŪSTUMĖTE „NL“ PRENUMERATĄ UŽ ŠIUOS METUS. KITAIP PAŠTAS REIKALAUŠ IŠ MŪSŲ PABRANGINTOS SIUNTOS. DĖKOJAME! -NL-

„TŽ“ balius Toronte, 1985.04.13. Programą atlieka Toronto Vyrų Choras ARAS, dir. Vaclovo VERIKAIČIO.

„TŽ“ Spaudos Baliuje. Iš kairės: muz. Jonas GOVĖDAS, sol. Rimas STRIMAITIS, muz. dir. Vacys VERIKAIČIS, Gen. Konsulas Kanadoje dr. Jonas ŽMUIDZINAS su ponja dail. Halina ŽMUIDZINIENE

„TŽ“ Spaudos Baliuje Toronte iš kairės: KKK Kultūros Dr.-jos „Žiburiai“ pirm. S. ČEPAS; jauni spaudos bendradarbiai-dalis: Aldona BIRIETAITĖ, Rūta GIRDAUSKAITĖ, Jūratė Kaknevičienė, jos vyras Linas KAKNEVIČIUS ir knygos „Žurnalistika“ įteikėjas kun. dr. GAIDA, „TŽ“ redaktorius. Visos nuotraukos St. Varankos

knygas „ŽURNALISTIKA“. Piniginės premijas laimėjusiems čekiai buvo išsiųsti anksčiau.

Premijas laimėjo: Rūta Girdauskaitė, Darius Čuplinskas, Marytė Balaišytė, Jūratė Bireitaitė, Kaknevičienė, Indrė Čuplinskaitė ir Mirga Šaltmiraitė. Knygose „Žurnalistika“ buvo įrašytas specialus įrašas, kuris jiems atėityje primins jų pirmuosius žingsnius spaudoje.

Meninė Dalis

Meninę programos dalį atliko žinomas ir mėgiamas Toronto Lietuvių Vyrų Choras ARAS, diriguojamas Vaclovo Verikaičio. Choriui ir solistams - V. Verikaičiui ir R. Strimaitis - planu akomponavo muz. Jonas Govėdas. Šalia solo dainų, dainininkai atliko dar 3 duetus.

Vakaro dalyviai, pasibaigus programoje numatyta paskutiniam punktu, ilgo plovimu „išmaldavo“ nenumatyta priedą: St. Gallevičiaus „Laisvųjų dainų“, kurią atliko solistas R. Strimaitis su choru.

Meninė programa dalyviai buvo labai patenkinti. Vyrų Choras ARAS, muz. Jonas Govėdas, sol. Rimas Strimaitis ir solistas, muzikas, dirigentas Vaclovas Verikaičis Kanados lietuvių yra labai, labai mylimi ir mėgiami. Jų atliekamose programose niekada netrūksta tautiečių.

Pramoginė Dalis
Po meninės programos, dalyviai važiavo į J. Bubulienės skaniai pagamintu

maistu ir geradarių ponių \$500,- laimėjo S. Underys, nr. 07015.

Svečių tarpe buvo Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadoje dr. Jonas Žmuidzinas su ponja ir dauguma Kanados LB veikėjų. Reti yra parengimai, į kuriuos susirenka apie 600 žmonių. Reikia pažymėti, kad šiame „T. Ž.“ parengime dalyvavo didelis skaičius jaunimo. Tai džiuginantis reiškinys.

„Tėviškės Žiburių“ fantaz-

• ŠALFAS PRANEŠA:

Rimantui SONDAI, Kanados sporto apygardos vadovui perėjus į Centro Valdybą, sporto klubai išrinko ir Centro Valdybą patvirtino naują apygardos vadovą Edvardą STRAVINSKĄ.

Jo adresas: 5 Montye Ave., TORONTO, Ont., Canada M6S-2G8. Tel.: 1-416-762-1982.

• ŠALFAS PRANEŠA: Rimantui SONDAI, Kanados sporto apygardos vadovui perėjus į Centro Valdybą, sporto klubai išrinko ir Centro Valdybą patvirtino naują apygardos vadovą Edvardą STRAVINSKĄ.

Jo adresas: 5 Montye Ave., TORONTO, Ont., Canada M6S-2G8. Tel.: 1-416-762-1982.

• ŠALFAS PRANEŠA: Rimantui SONDAI, Kanados sporto apygardos vadovui perėjus į Centro Valdybą, sporto klubai išrinko ir Centro Valdybą patvirtino naują apygardos vadovą Edvardą STRAVINSKĄ.

Jo adresas: 5 Montye Ave., TORONTO, Ont., Canada M6S-2G8. Tel.: 1-416-762-1982.

• ŠALFAS PRANEŠA: Rimantui SONDAI, Kanados sporto apygardos vadovui perėjus į Centro Valdybą, sporto klubai išrinko ir Centro Valdybą patvirtino naują apygardos vadovą Edvardą STRAVINSKĄ.

Jo adresas: 5 Montye Ave., TORONTO, Ont., Canada M6S-2G8. Tel.: 1-416-762-1982.

• ŠALFAS PRANEŠA: Rimantui SONDAI, Kanados sporto apygardos vadovui perėjus į Centro Valdybą, sporto klubai išrinko ir Centro Valdybą patvirtino naują apygardos vadovą Edvardą STRAVINSKĄ.

Jo adresas: 5 Montye Ave., TORONTO, Ont., Canada M6S-2G8. Tel.: 1-416-762-1982.

• ŠALFAS PRANEŠA: Rimantui SONDAI, Kanados sporto apygardos vadovui perėjus į Centro Valdybą, sporto klubai išrinko ir Centro Valdybą patvirtino naują apygardos vadovą Edvardą STRAVINSKĄ.

Jo adresas: 5 Montye Ave., TORONTO, Ont., Canada M6S-2G8. Tel.: 1-416-762-1982.

• ŠALFAS PRANEŠA: Rimantui SONDAI, Kanados sporto apygardos vadovui perėjus į Centro Valdybą, sporto klubai išrinko ir Centro Valdybą patvirtino naują apygardos vadovą Edvardą STRAVINSKĄ.

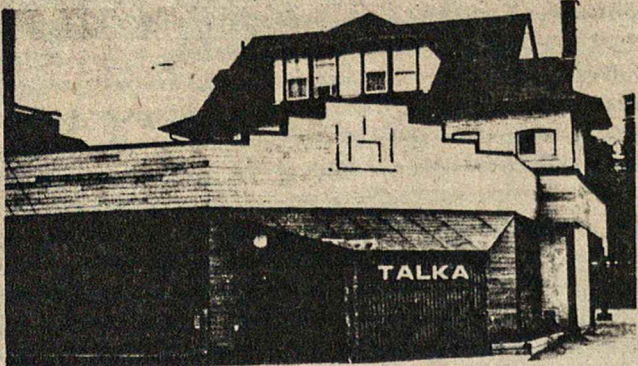
Jo adresas: 5 Montye Ave., TORONTO, Ont., Canada M6S-2G8. Tel.: 1-416-762-1982.

• ŠALFAS PRANEŠA: Rimantui SONDAI, Kanados sporto apygardos vadovui perėjus į Centro Valdybą, sporto klubai išrinko ir Centro Valdybą patvirtino naują apygardos vadovą Edvardą STRAVINSKĄ.

Jo adresas: 5 Montye Ave., TORONTO, Ont., Canada M6S-2G8. Tel.: 1-416-762-1982.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
"TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6 %	nekiln. turto pask... 11 1/4 %
santapus 7 1/2 %	asmenines paskolas 13 %
kasd. palūkan. už sant. 7 %	Nemokamas pilnas čekių
term. indėlius 1 m. 10 1/2 %	patarnavimas
term. indėlius 3 m. 11 %	Nemokama narių gyvybės
reg. pensijų fondo 9 1/4 %	drauda pagal santaupų
90 dienų indėlius 9 1/2 %	dydį iki \$ 2,000.
(minimum \$ 5,000)	Nemokama asm. paskolų
	drauda iki \$ 10,000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. r. iki 7 v.v., šeštadieniais — nuo 9 v. r. iki 12 val. r.
Liepos ir Rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryta.

• BIRŽELIO 16 d., 1:30 v. p. — BIRŽELIO TREIMIŲ MINEJIMAS Old Stone Church Public Square.

• LIETUVIŲ GOLFO KLU — BAS pradeda sezoną GEGUŽĖS 4 d. Astorhurst G.C., 8:30 val. ryto.

Kviečiami visi įsijungti. Dėl informacijos skambinti Algii Nagevičiui 845-4954 arba Edžiui Blumentaliui 943-4375.

chicago

LIETUVOS FONDO

22-ame SUVAŽIAVIME kovo 30 d. Jaunimo Centre Lietuvių Fondo Tarybą išrinkti:

dr. A. RAZMA, D. KOJELYTĖ, dr. G. BALUKAS, V. KUTKUS, J. RAČKAUSKAS, J. VALAITIS.

Į Revizijos Komisiją išrinkti: V. KLEIZA, V. MARKELIS, J. RIMKEVIČIUS.

Suvažiavimas praėjo, kaip rašoma, geroje, darbingoje nuotaikoje. Buvo aišku, kad gerai apgalvojami ateities planai ir atsargiai investuojama bei dalinama pelnai.

Pasidžiaugta, kad Lietuvių Fondas už 2-3 metų turės jau apie 4 mil. dolerių. Tikimasi pasiekti 5 milijonų sumą.

Vienas įdomių sumanymų — Meno Muziejaus steigimas.

• GEGUŽĖS 18-19 d. d. — SKAUČIŲ ŽIDINIO parengimas.

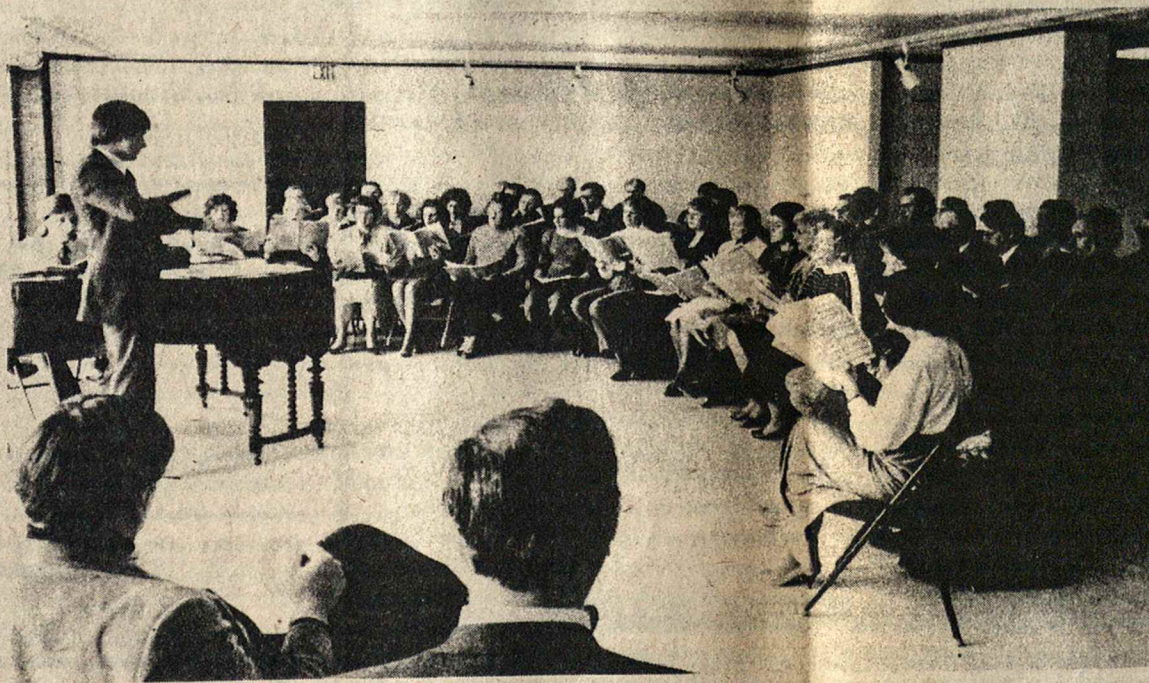
• GEGUŽĖS 25-26 d. d. — Pasaulio Lietuvių GYDYTOJŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS.

• BIRŽELIO 1 d. — Balio Sruogos vaidinimas "UŽGAVĖNĖS BENDRA BUTYJE TIES KREIVUOJU TILTU". Vaidina Chicago skautės — tai, režisuoja Dalia Sruogaitė-Bylaitienė. Rengia Cleveland'o skautininkių Draugovė. Vaidinimas vyks Dievo Motinos Parapijos salėje.

• BIRŽELIO 2 d. — Šv. Kazimiero LITUANISTINĖS MOKYKLOS MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS.

• BIRŽELIO 16 d. — O. MIKULSKIENĖS KANKLIŲ STUDIJOS KONCERTAS.

Lietuvių opera Chicagoje repetuoja Verdi "Don Carlo" opera. Peticiją veda dir. Arūnas Kaminskas, prie pianino Robertas Mockus.

hamilton

• KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA yra suplanavusi eilę parengimų: BALANDŽIO mėnesyje — visų Hamiltono lietuvių organizacijų atstovų susirinkimą; GEGUŽĖS mėn. — Motinos Dievos minėjimą, BIRŽELIO mėn. — Sibirinių Treimių minėjimą. Taip pat NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ.

"AIDAS" DAINUOJA 15 METŲ

Jaunimo Centre AIDAS minės savo penkiolikmetį ŠOKIŲ VAKARŲ Jaunimo Centre birželio 8 d.

Programon pakviesti Cleveland'o jauni vyrai dainininkai, susibūrę į savo vienetą "UŽDAINUOKIM". Be dabartinio AIDO, programoje dalyvaus ir buvusios aidietės.

• NORINTIEJI VYKTI Į MONTREALI gegužės 4 d. autobusu, kartu su AIDU, galite registruotis pas J. Pleinį tel: 549-5372.

Autobusas grįžta po koncerto Montrealyje "Pavasario" metiniame parengime gegužės 5 d.

CLEVELAND

PARENGIMAI:

• GEGUŽĖS 11 d. — LB Kultūros Tarybos PREMIJŲ ĮTEIKIMAS Dievo Motinos Parapijos salėje.

• GEGUŽĖS 12 d. — MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS. Rengia Šv. Kazimiero Lituanistinė Mokykla.

montreal

• St. DAUKŠAI ir žmonai St. Laurent miestas atsiuntė premiją — \$150,- už gražų ir pavyzdinį savo sodo užlaikymą. Jame augina dėkora — tyvinius medelius, gėles.

Premijos skiriamos kasmet, inspektoriams apžiūrėjus gyvenvietes.

• MA LAIŠKIENĖS Bronės motina Pranė JACKEVIČIENĖ per Velykas šventė savo 85 metų amžiaus sukaktį šeimos tarpe.

• Į PAVASARIO Mergaičių Penkmetinį Koncertą gegužės mėn. 4 d. užsisakė stalus svečiai iš Bostono ir Ottawos.

Hamiltono "AIDO" Tėvų Komiteto p-kas J. Pleinys žada atvykti kartu su AIDU į koncertą.

Yra žinių, kad į šį koncertą atsilankys ir J. E. vyskupas Paulius Baltakis.

"NL" SPAUDOS BALIAUS METU ELEKTRONINĖS MAŠINĖLĖS VAJUI AUKOJO:

E. J. PAUNKSNIAI — \$300; "VILNAUS" ŠAULIŲ RINKTINĖ — \$300.

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA — \$100; S. L. A. 123 KUOPA — \$100;

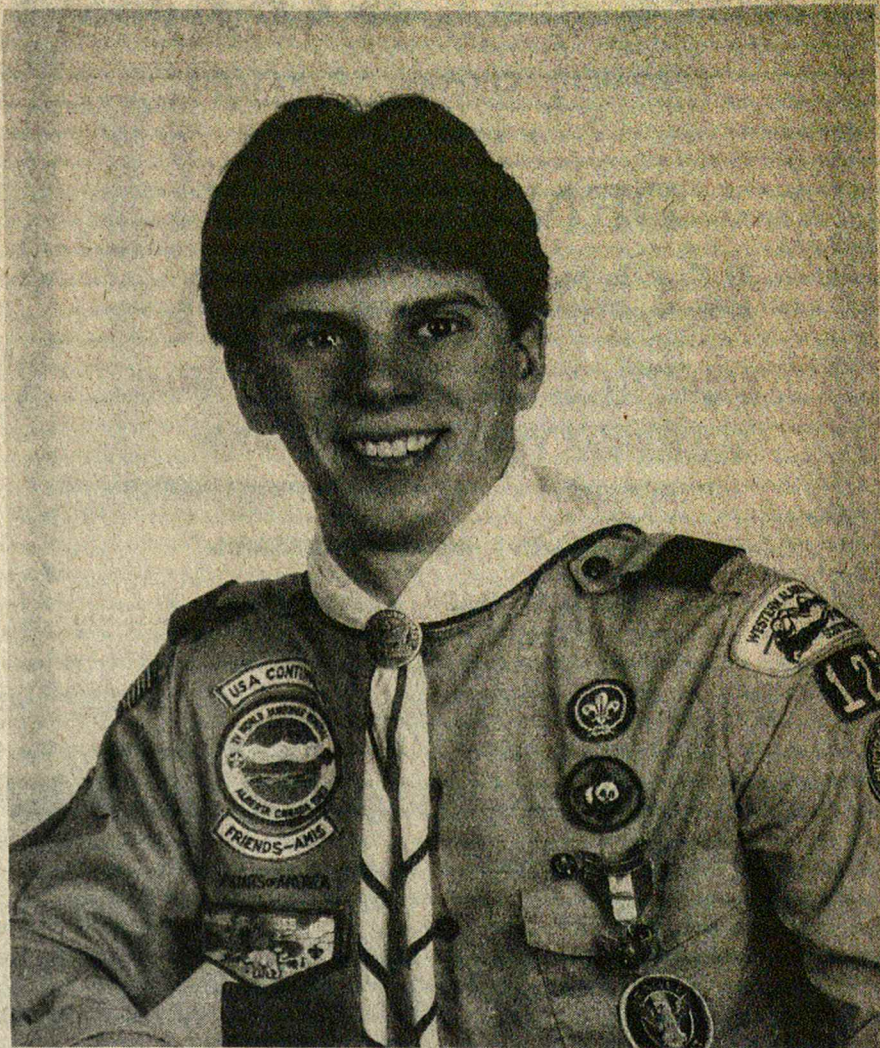
Po \$50, — P. KLEZAS, Ansamblis GINTARAS, GELEŽINIO VILKO TUNTAS, p. p. KRINGELIAI, J. LINGELIS, A. S. STAŠKEVIČIAI, kun. St. ŠILEKA, J. ir D. DANIAI; po \$25, — Iz. MALIŠKA, J. BALAIŠKIENĖ, M. GRINKUS, Mme TANANA, Pr. DIKAITIS, A. MATUZEVIČIUS, V. SKAISGIRYS; po \$20, — J. NAUJOKAS, E. KARDELINĖ, p. BENTUŠIS, J. ŠULMISTRAS, P. JUODKOJIS, P. KEREVIČIUS, J. IŠGANAITIS, J. PUKTERIS; \$12, — S. ANDRAITYTĖ; po \$10, — A. ALINAUSKAS, V. JAKONIS, p. ŠALTANINĖ, A. PETRAITYTĖ.

Visiems — didelis, lie tuviškas AČIŲ. "NL"

Nuotr. Eug. Būtėno

AMERIKOS SKAUTŲ AUKŠČIAUSIĄ ŽYMENĮ LAIMĖJO

D. MORKŪNAS

Darrin S. Morkūnas /verduniečių St. Morkūnų vaikaitis/, 17 m. amžiaus laimėjo aukščiausią Amerikos Skautų ERELIO/EAGLE/ žymenį.

D. Morkūnas buvo pagerbtas ceremonijoje gruodžio 14 d., 1984 m., Gloria Dei Liuteronų Bažnyčios salėje Aliaskoje, Anchorage. Jis yra vienas iš aptykriai 1% visų skautų, kurie nusipelnė tokio žymens.

Kiekvienas šiam žymeniui kandidatas turi būti įsigijęs 21 skautų specialybės ženklą ir sėkmingai įvykdyti darbų projektą, surištą su visuomene, bažnyčia ar sinagoga.

D. Morkūnas pasirinko padaryti šiukšlių dėžės Anchorage Parkų ir Poilsavimo Departamento savivaldybei. Jis dirbo kaip "assistant Patrol Leader", instruktorium, "Patrol Leader"iu ir šiuo metu yra vyresnysis "Patrol Leader" is.

Jis taip pat dalyvavo skautų vasaros stovyklose Camp Gorsuch, atliko 3-jų savaičių Yukono sielinių kelią ir dalyvavo Pasaulinėje džamborėje — Jamboree/Calgary, Alberta.

D. Morkūnui buvo įteikti šie specialūs skautavimo pasižymėjimo ženklai: "Order of the Arrow Camping Award, —100 degree Camping Award, National Historic Trail D. Morkūnas.

LASALLE MIESTAS ŠVĖS SAVO 75-METĮ

Šiais metais savo 75 metų sukaktį LaSalle švęs kartu su Kenner miestu, Louisiana, Louisiana rugsėjo 15 d. trims JAV, dvynukų šventę rugsėjo 15-18 d. d.

Išrinktas specialus komitetas reprezentuoti visus LaSalle gyventojus, priklausančius komercijai, mokyklų administracijai, sporto organizacijoms, pramonei ir etniniams grupėms.

Miesto Valdyba prisidės technine pagalba, bet patys gyventojai turės paskutinį žodį, kaip jie norės pasirodyti programoje.

Tikimasi, kad lasaliečiai priims svečius iš Kenner, Louisiana, Louisiana rugsėjo 15 d. trims dienoms.

Per tą laiką lasaliečiai parodys visus savo gyvenimo aspektus, o Kenner lasaliečiai aplankys 1986 m. vasario mėnesyje.

Dėl etninių grupių dalyvavimo daugiau informacijų galima gauti pas Olgą Horge, tel: 366-9108.

/Praneša Etninių Grupių Atstovė /

Dino

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

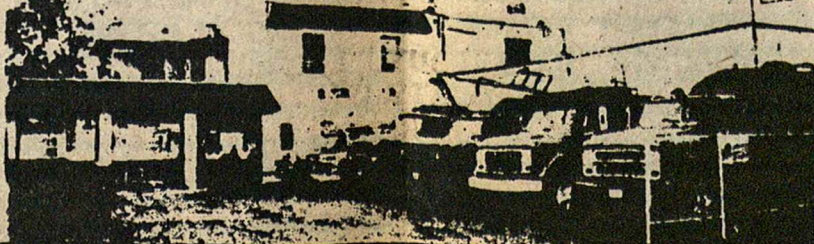
7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Seriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av.
Chateauguy, Verdun, Que.,
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KORBLYČIOS

MERGAICIŲ CHORAS * PAVASARIS *
KVIEČIA !

PENKMETI-KONCERTA

gegužės 4, šeštadienį, 7.30 val. vakaro,

Aušros Vartų parapijos salėje

PROGRAMOJE: Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ

* RAMUNĖLĖS * AIDAS * PAVASARIS *

- PUIKIOS VAIŠĖS
- GERAS ORKESTRAS
- LOTERIJA

ĮĖJIMAS suaugusiems \$10.00
jaunimui \$ 5.00

RENGĖJAI

PARENGIMAI

• **BA LANDŽIO** 28 d., po 11 v. paraidų adv. J. J. Kuraltės-Lasienės PRANEŠIMAS AV Parapijos salėje.

• **GEGUŽĖS** 4 d., 7:30 v.v., "PAVASARIO" PENKMETI-NIS KONCERTAS AV Parapijos salėje.

• O. P. KEREVIČIAI a. a. M. TRANELIENĖS atminimui paaukojo "Nepriklausomai Lietuvai" paremti \$20. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

• A. a. M. TRANELIENĖS atminimui, vietoje gėlių, \$10 paaukojo "Nepriklausomai Lietuvai" J. ir V. BILIŪNAI. Nuoširdus AČIŲ. "NL"

PAGERBDAMI MIRUSIJI, AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

Mirus a. a. Vacloviui PUŽAUSKUI, vietoje gėlių, aukojo Kanados Lietuvių Fondui po \$20. - J. P. Baltuonai, V. P. Dikaičiai, M. A. Joneliai ir A. A. Mankai.

A. a. Antano RINKŪNO atminimui \$20, - paaukojo S. A. Baršauskai.

Visiems aukotojams nuoširdus AČIŲ.

Kanados Lietuvių Fondas

Pildau pajamų mokesčių formas, Fed. ir Prov. INCOME TAX RETURNS

Laima Skučaitė-Rutkauskienė
Tel: 697-3846

Dr. J. MALISKA

D. D. S.
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1410 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D. D. S.
Dantų gydytojas - chirurgas
8606 Centrale, coin corner 45e ave.
suite 209. 364-4658
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. v.
Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.
Sekmadeniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.I.B., B.C.L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL. Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220
Montreal, P.Q. H3B 2G2
Tel: (514) 871-1430

DĖMESIO "LITO" NARIAUS:

• Atkreipkite dėmesį, kad P O G E G U Ž Ė S mėn. 12 d. LITAS sekmadieniais NEDIRBS.
Sekmadinių darbai prasidės vėl spalio mėn. 20 d.

• NORINTIEJI padaryti DEPOZITUS p o LITO darbo valandų, prašomi naudotis "NIGHT DEPOSIT" dėže. Tai yra vidurinis skyrius su užrašu "ENVELOPES".
Apatinis skyrius yra tik laiškas ir į jį prašome NEDĖTI DEPOZITŲ.

"LITO" METINIAME SUSIRINKIME

Montrealio Lietuvių Kre-
dito Unija LITAS sušaukė visuotiną susirinkimą-JAU 30-TĄJį - š.m.balandžio 19 d., AV Parapijos salėje.

Susirinko pilna salė narių. Scenoje matėme LITO Valdybą: p-ką Alg. Kličių, LITO vedėją Br. Niedvarą, R. Pocauskaitę-Rudinskiene-vice-pirmininkę ir sekretorę, J. Bernotą, B. Bulotą, H. Dauderį, V. Rudinską; Revizijos Komisijos p-ką Rob. Bernotą, K. Toliušį ir Br. Staškę - vičių; Kredito Komisijos p-

ką J. Adomoni su nariais J. Kibirkščiu ir V. Piečaičiu.

Valdybos p-kas Alg. Kličius atidarė susirinkimą. Visus pasveikinęs ir pristatęs Valdybą bei Komisijų narius, perskaitė sąrašą ir tų narių, kurie mirė. Jie buvo pagerbti tylos minute.

Patiekta dienotvarkė buvo susirinkimo priimta ir R. Rudinskiene perskaitė 1983m. -paskutiniojo visuotinio susirinkimo protokolą. Jį priėmus, sekė Valdybos pirmo ninko žodis:

VALDYBOS PIRMININKO A. KLIČIAUS PRANEŠIMAS

"Mūsų Kredito Unija LITAS, per pereinamąjį keletą metų labai daug pasikeitė. Mūsų veiklos metodai yra nauji - šiandieną mes esame didėję ir stipri finansinė institucija. Mes konkuruojame su visomis, už mus didesnėmis kredito unijomis, "trust" kompanijomis ir bankais. Didelė dalis mūsų klientų yra neįsivertę. Mūsų patarnavimas yra dvejopas: mes taikomės gerai įprastam Jus, LITO lietuvius narius, kurie daugumoje esate atsargūs, konservatyvūs ir taupantys, ir tuo pačiu stengiamės kuo geriau patarnauti svetimtaučiams klientams, kurie yra didieji mūsų skoliniojai. Mūsų patalpos yra pagerintos ir padidintos. Praeitais metais buvo įvesta kompiuterių sąskaitų sistema. Tuo buhalterijos metodai tapo sudėtingi, atskaitomybės supaprastintos ir pagreitintos.

Dabar aš manau, kad LITO modernizavimosi laikotarpis yra baigtas. Telioka augti ir didėti - tiek narių skaičiumi, tiek kapitalu.

1984 finansinius metus užbaigėme su beveik 14 milijonų dolerių aktyvu. Tai reiškia, praėjusiais metais pagome apie 2 ir 1/4 milijono dolerių, arba 20%. Praėjusius metus užbaigėme su \$ 68.000 pelno. Šis pelnas yra šiek tiek mažesnis, palyginus su praėjusiais metais.

1984 metų visuotiniame susirinkime buvo jūsų, mieli nariai, iškeltos nuomonės, kad vietoje didelio pelno, LITAS turėtų didinti palūkanas, imti mažesnius procentus už paskolas ir morkigius ir gerinti patarnavimą savo nariams. Tuo mes ir vadovavomės, ir toliau stengsimės tai vykdyti. Todėl dabartinis pelnas ir yra sumažėjęs. /Iš tikrųjų, procentiniai palyginus su aktyvu, pelnas yra mažas, nevisai 1/2 %.

Praėtų metų rezultatai nebuvo atsiękti be pastangų. Tai yra visų mūsų nuopelnas; Valdyba gerai suprato ekonominę padėtį ir pelningumo prasmę, nustatant indėlių ir paskolų procentus, Revizijos ir Kredito komisijos nuoširdžiai ir rūpestingai atliko savo pareigas. Tarnautojai, ir ypač vedėjas Bronius N i e d v a r a s įdėjo daug darbo ir rūpesčių. Ir Jūs, LITO nariai, įgavę didesnę pasitikėjimą LITO operacijomis ir LITO ateitimi, gausiai prisidėjote prie LITO balanso augimo. Mes visi galime džiaugtis ir didžiuliais atsiętais rezultatais.

Baigdamas, norėčiau padėkoti Valdybos ir Komisijų nariams už bendradarbiavimą ir tiesioginį įsijungimą į LITO problemų svarstymą ir sprendimą. Nuoširdžiai dėkoju vedėjui Broniui N i e d v a r u i už jo nuolatinį rūpesčius ir nenuilstamas pastangas, ir visiems LITO tarnautojams už jų atliktą darbą ir gražų Jūsų LITO nariai, patarnavimą. Negaliu pamiršti ir Jūsų, LITO nariai, nes tikrai dėka Jūsų pasitikėjimo ir taupymo LITE mes galėjome ir galėsime augti, didėti, ir tuo dar labiau vieni kitus remti ir saugoti."

(bus daugiau)

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Seve St., Montreal, P.Q. H4E 2A8 Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA	
CERTIFIKATUS min. \$ 1,000.00		PASKOLAS:	
1 metų	9 1/2 %	NEKILNOJAMO	
TERMINUOTUS INDELIUS	9 1/2 %	TURTO IR	
1 metų	9 %	ASMENINĖS	
180-364 d.	8 3/4 %	PASKOLOS	
120-179 d.	8 3/4 %	MIRTIES	
30-119 d.	8 3/4 %	ATVEJU	
TRUMPALAIKIU INDELIUS		DRAUDŽIAMOS	
už \$ 20,000 ar daugiau		IKI \$ 10,000	
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS			
specialios	6 1/2 %		
su draudimu	6 1/4 %		
kasdieninės	6 %		
ČEKIŲ SĄSKAITOS	5 %		

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treč.	9:00 - 3:00
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00
Pentadieniais	10:00 - 6:00
Sekmadieniais nuo SPALIO 15 iki GEGUŽĖS 15 d. abiejose parapijos salėse dirbama nuo 10:30 - 12:30 v. al.	

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisai ir remeliuojai
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181 ; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772 Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

• GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ •

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

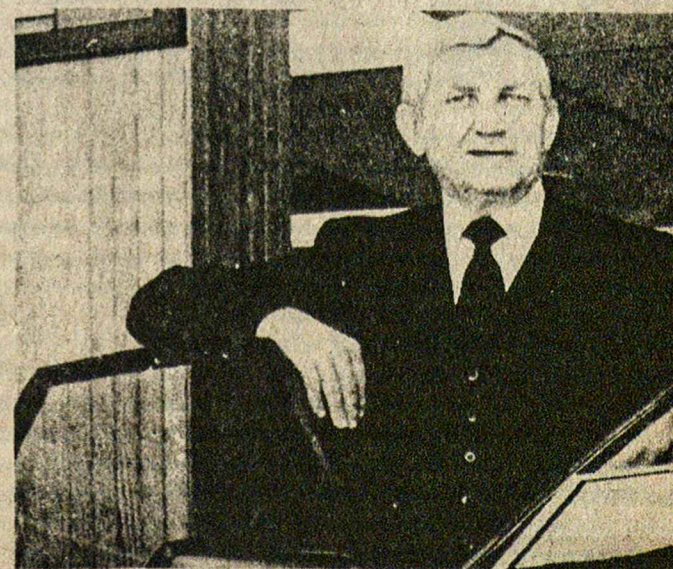
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DŪRYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496